

Zapora ceste bo prinesla več škode kot koristi

Predstavniki krajevnih skupnosti Podgrad, Harije in Rečica so v torek, 10. septembra, sklicali tiskovno konferenco v zvezi z obnavljanjem regionalne ceste Ilirska Bistrica-Podgrad. Ministrstvo za promet in zveze jim je spomladlji zagotovilo, da se bo obnova nadaljevala septembra, obljube pa ni izpolnilo. Skupaj z občino so pričakovali, da bo letos prišel na vrsto eden od dveh najslabših odsekov (od Zalčja proti Ilirski Bistrici ali Podgradu), Direkcija Republike Slovenije za ceste pa je izbrala odsek ceste od vasi Dobropolje do železniškega prehoda v Ilirski Bistrici, kar je po mnenju krajanov nesprejemljivo, saj je ta del ceste eden izmed boljših. Če ministrstvo ne bo začelo obnavljati bolj kritičnih odsekov, bodo krajani cesto Ilirska Bistrica-Podgrad 10. oktobra zaprli.

Ko so se krajani odločali o zapori, je vodstvo občine soglašalo s tovrstno obliko pritiska na državo. Od takrat so bili njeni predstavniki v stalnih stikih s pristojnim ministrstvom in uspelo jim je zagotoviti več denarja za obnovo ceste iz državnega proračuna (poleg 9,3 še 42,5 milijona tolarjev). Tudi občinska uprava se z nameravano obnovo enega izmed najboljših odsekov ne strinja, čeprav je očitno, da tudi ta del ceste ni niti približno tak, kot bi moral biti. Ministrstvo ima dokumente o kritičnih odsekih, tam pa menijo, da so druge ceste v Sloveniji še slabše in da bodo krajani odgovorni za posledice, ki jih bo zaradi zapore utrpelo gospodarstvo.

V četrtek, 26. septembra, so bili v Il. Bistrici predstavniki Direkcije Republike Slovenije za ceste in njen direktor **Anton Šajna**. Sestanka, ki je bil klican na njegovo željo, so se udeležili: župan **Stanislav Prosen**, tajnik **Ivan Barba**, predstavniki vseh treh krajevnih skupnosti in stavekovi odbor za zaporo ceste, ki ga vodi svetnik **Ivan Boštjančič**.

Anton Šajna je prisotnim zatrdil, da direkcija pozna razmere na cesti Ilirska Bistrica-Podgrad, da pa v primerjavi z nekaterimi drugimi regionalnimi cestami v Sloveniji ni kdove kako obremenjena s tovornim prometom. Po njegovem mnenju "cesta popolnoma odgovarja prometu, ki ga ima". Iz podatkov za lansko leto je razvidno, da se na razdalji od Podgrada do Ilirske Bistrice zgodi največ nesreč (90%) zaradi neprimerne hitrosti. Zavzel se je za strpen dialog z vsemi prizadetimi in pojasnil, da je bila odločitev o obnavljanju odseka od vasi Dobropolje do Ilirske Bistrice sprejeta na podlagi oglada na terenu in tehničnih normativov. Pretirane kritike na delo direkcije so po njegovem neupravičene, saj si prizadeva, da bi izboljšala stanje tudi na tej cesti. Do zamude pri obnavljanju je prišlo zaradi tega, ker se na dva razpisa za izdelavo projektne dokumentacije ni nihče javil, tako da se bodo dela začela šele v oktobru. Občini Ilirska Bistrica po njegovem ne more dati garancije za nadaljnje obnavljanje regionalne

ceste niti minister niti predsednik vlade, saj pred volitvami ni nikogar, ki bi obljubil nekaj, kar bo moral izpolniti nekdo drug. Direkcija lahko obljubi le to, da bo ministrstvu za promet in zveze predlagala program obnove, čeprav o tem ne odloča sama, ampak politika v skladu z omejenimi možnostmi državnega proračuna.

Predstavniki krajevnih skupnosti Rečica, Podgrad in Harije so Antonu Šajni odvrnili, da neprimerna hitrost vsekakor ne more biti poglavitni vzrok za tako veliko število prometnih nesreč na cesti Ilirska Bistrica-Podgrad. Večina nesreč se namreč zgodi zaradi mokrega, spolzkega in ozkega cestišča. Direkcija ima podatke le o registriranih nesrečah, mnogo voznikov pa nesreč sploh ne prijavijo, sicer bi se morali srečati še s sodnikom za prekrške. Po njihovem ne držijo tudi podatki o tem, da cesta Ilirska Bistrica-Podgrad ni obremenjena s tovornim prometom, saj od spomladi, ko je bila zaprta cesta Ribnica-Divača, po njej vozi vsak dan več cistern. Zahteve po obnovitvi celotne ceste se jim zdijo upravičene.

Ivan Boštjančič je v imenu stavkovnega odbora za zaporo ceste izrazil dvom v večne obljube. Prepričan je, da jim tudi sveti krajevnih skupnosti ne bodo verjeli in da je za preklic zapore malo možnosti. Krajani se zavedajo, da je zapora ceste protizakonito dejanje, represivnih ukrepov pa se ne bojijo.

Začetek del v Kuteževem

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je v prvem nadaljevanju 22. seje (sobota, 7. septembra) za izvajalca izgradnje II. faze Osnovne šole Podgora Kutežev in prenove obstoječega objekta izbral podjetje Primorje iz Ajdovščine, za strokovni nadzor gradbenih del pa podjetje Misel iz Pivke. Pogodba bo podpisana po sistemu "ključ v roko".

Investicijski program za dograditev Osnovne šole Podgora Kutežev je bil narejen že leta 1992 in je predvideval 705 m² novih prostorov poleg obstoječe stavbe, ki ima 496 m² površine za potrebe šole in 144 m² za predšolsko varstvo. Glede na izhodišča ministrstva za šolstvo in šport ter sklepa občinskega sveta je bil izdelan nov projekt, ki predvideva 845 m² novogradnje.

Predračunska vrednost celotne investicije znaša 157,7 milijona tolarjev. Ministrstvo za šolstvo in šport je zagotovilo nekaj manj kot 60 milijonov (248 m² prenove in 277 m² novogradnje), občina pa 98,2 milijona tolarjev (248 m² prenove in 568 m² novogradnje). V ta znesek je všteti 78,2 milijona tolarjev iz občinskega proračuna ter 20 milijonov tolarjev iz krajevnega samoprispevka, denarja od prodaje premoženja šole in sredstev donatorjev.

Občinski svet je za izgradnjo II. faze namenil 60 milijonov tolarjev. Gradbenici bodo začeli delati oktobra, do konca koledarskega leta pa morata biti novozgrajena objekta (prizidek in telovadnica) pod streho. 36 milijonov tolarjev, kolikor bodo vredna letošnja dela, bo občina pokrila iz proračuna za leto 1997 in s kreditom izvajalca, ki bo vrnjen takoj po prejemu sredstev ministrstva za šolstvo in šport.

Postopki in navodila

krajevnim skupnostim in volivcem v zvezi z volitvami v letu 1996

Razpis volitev za člane svetov krajevnih skupnosti v Občini Ilirska Bistrica je objavil župan Občine Ilirska Bistrica 10. septembra 1996. Istega dne so se pričeli tudi postopki za volilna opravila, volitve pa bodo 10. novembra 1996. Istega dne bodo tudi volitve za poslance državnega zbora. Na posvetu s predstavniki krajevnih skupnosti 18. 9. 1996 je bilo dogovorjeno, da strokovne službe v občinski upravi za potrebe krajevnih skupnosti pripravijo rokovnik z navodili in postopki v zvezi z volitvami 10. 11. 1996.

I. DOLOČITEV VOLILNIH ENOT:

- volilne enote je določil Občinski svet Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave, 10. 9. 1996, Primorske novice),
- vsako naselje je obenem volilna enota zato, da je zagotovljen izbor članov v svetih KS za vsako naselje;

II. DOLOČITEV ŠTEVILA ČLANOV V SVETIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI IN ŠTEVILA ČLANOV V TEH SKUPNOSTIH IZ POSAMEZNIH NASELJ:

- število teh članov je na podlagi predlogov iz dosedanjih vodstev krajevnih skupnosti določil Občinski svet Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave, 10. 9. 1996);

III. DOLOČITEV VOLIŠČ (prostorov, v katerih bodo potekale volitve):

- občinska volilna komisija določi na predlog vodstev iz krajevnih skupnosti in v dogovoru s lastniki posameznih prostorov ter na podlagi že določenih volilnih enot posamezna volišča po naseljih,
- na teh voliščih bodo hkrati potekale volitve za člane svetov krajevnih skupnosti in za državni zbor;

IV. DOLOČITEV VOLILNIH ODBOROV IN VOLILNIH KOMISIJ:

- vsako volišče mora imeti volilni odbor (predsednik, dva člana in njihovi namestniki),
- vsaka krajevna skupnost pa še volilno komisijo KS (predsednik, dva člana in namestniki),
- predloge lahko dajejo posamezni krajan, politične stranke, vodstva KS in posamezne organizacije,
- na podlagi teh predlogov imenuje volilne odbore in volilne komisije v KS občinska volilna komisija,
- postopek imenovanja volilnih odborov in komisij bi moral biti zaključen do 27. 9. 1996,
- o imenovanju posameznih članov v volilne odbore in volilne komisije izda občinska volilna komisija posebno odločbo o imenovanju;

V. KANDIDIRANJE ČLANOV ZA SVETE V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH (možne so tri variante):

- 1. podpora najmanj 10 volivcev:**
 - podporo s podpisi lahko dajo skupine in krajan, ki imajo prebivališče v območju volilne enote, za katero potekajo volitve, - volivci, ki na ta način določijo kandidata, so lahko tudi organizirana skupina, ki deluje na območju KS ali vaše skupnosti, npr. člani društev in člani stranke, ki nima organizacijske oblike; lahko se skliče zbor občanov, na katerem volivci najprej določijo kandidata in nato podpisajo kandidatur; podpise pa lahko zbira katerikoli volivec ali celo posamezen kandidat - samopredlagatelj;
 - obrazce za to obliko predlaganja kandidatur se dobi pri vodstvih KS oziroma pri tajniku občinske volilne komisije (Saša Boštjančič, tel.: 41-361),
 - ena skupina volivcev lahko da podporo (vpíše v obrazce) največ tolikim kandidatom, kot se jih voli v volilni enoti,
 - predlaganje kandidatur s podpisi mora biti oddano občinski volilni komisiji do 16. 10. 1996;

2. podpora politične stranke:

- to obliko podpore lahko dajo le člani politične stranke, ki imajo prebivališče v območju volilne enote, za katero potekajo volitve,
- podpora kandidatov v tej obliki poteka v skladu s pravili, ki jih ima stranka,
- tudi politične stranke morajo oddati predloge kandidatur do 16. 10. 1996 občinski volilni komisiji;

3. Zbori volivcev:

- zbor volivcev skliče predsednik sveta KS vsaj 3 dni po prejemu pismenega predloga (zahteve) za sklic zbora volivcev,
- zbor volivcev lahko zahteva najmanj 10 volivcev (10 podpisov) najpozneje 10. dan po razpisu volitev; predsednik sveta KS mora sklicati zbor volivcev, če dobi tako pismeno zahtevo,
- zbori volivcev morajo biti zaključeni do 8. 10. 1996,
- postopek na zboru volivcev je naslednji:
 - zbor volivcev je sklepčen, če je prisotnih 20 volivcev oziroma 10 volivcev v primeru, da je v volilni enoti manj kot 100 volivcev,
 - o poteku zbora volivcev se vodi zapisnik (obrazec takega zapisnika se lahko dobi pri tajniku občinske volilne komisije),
 - na zborih volivcev lahko dajo posamezniki predloge za kandidate v svete KS, vendar največ toliko članov, kolikor jih je določeno v svetu KS,
 - o vsakem predlaganem kandidatu se na zborih volivcev glasuje tajno, sicer pa se mora o morebitnem javnem glasovanju odločiti sam zbor volivcev z glasovanjem,
 - za kandidata je izbran tisti predlagani kandidat, za katerega je na zboru volivcev glasovala večina prisotnih krajanov,
 - izpolnjene zapisnike o poteku zbora volivcev se pošlje občinski volilni komisiji do 16. 10. 1996;

VI. VLAGANJE KANDIDATUR:

- predsednik KS pošlje občinski volilni komisiji tudi vse ostale morebitne predloge kandidatur (10 podpisov) do 16. 10. 1996;

VII. DOLOČITEV SEZNAMA - LISTE KANDIDATOV:

- listo kandidatov na podlagi overitev na pristojnem organu, ki vodi evidenco o volilni pravici, pripravi občinska volilna komisija, o čemer obvesti predsednika KS (odločba o potrditvi oziroma zavrnitvi kandidatur do 23. 10. 1996),
- z žrebanjem se določi vrstni red kandidatov na listi kandidatov (25. 10. 1996);

VIII. JAVNA OBJAVA KANDIDATUR:

- liste kandidatov morajo biti javno objavljene 26. 10. 1996 na krajevno običajen način in v Uradnih objavah;

IX. POSTOPEK VOLITEV:

- Kot je že običajno, bodo vsi volilni odbori in volilne komisije v zvezi s postopkom letošnjih volitev (ker sta dva volilna postopka - volitve v svete KS in volitve za državni zbor) naknadno bolj natančno obveščeni. Dobili pa bodo tudi natančna navodila, vendar se bo to izvedlo pozneje, to je v času pred samimi volitvami.

Tajnik občinske volilne komisije:
Saša Boštjančič

Več kot stoletje v službi ljudi

Vsaka obletnica je vredna spoštovanja in razmisleka, saj je vanjo vtkanih veliko naporov in odrekovanja. Nič drugače ni bilo tudi v nedeljo, 22. septembra, ko je Prostovoljno gasilsko društvo Ilirska Bistrica praznovalo 110-letnico delovanja.

Ogenj pogosto preskoči meje, ki mu jih je določil človek. To spoznanje je vodilo tudi nekaj posameznikov v Ilirski Bistrici, da so leta 1886 ustanovili prvo gasilsko društvo v tem delu Slovenije, ki se je obdržalo tako dolgo samo zaradi tega, ker je bilo v službi ljudi. Od prvih začetkov do danes so njegovi člani ohranili slovenski značaj in nešteto posredovali v primerih, ko je bilo treba reševati človeška življenja in premoženje iz ognja ali pa takrat, ko so se stresla tla in je voda prestopila bregove. Poleg tega so gasilci ves čas opravljali še vrsto dejavnosti: združevali so ljudi različnih nagnjenj in prepričanj, skrbeli so za izobraževanje mladih in neprenehoma poudarjali načela humanosti, prijateljstva in požrtvovalnosti.

Obletnice pa ni praznovalo samo gasilsko društvo, ampak tudi Gasilska zveza Ilirska

Bistrica. 40 let dela ima za seboj in v tem času je povezovala vsa prostovoljna in industrijska gasilska društva v enotno občinsko organizacijo tako, da jim je zagotavljala pogoje za delovanje in skrbela za izobraževanje ter usposabljanje njihovih članov v okviru Gasilske zveze Slovenije.

Gasilska zveza Ilirska Bistrica je na ključku slavnostne seje v Domu na Vidmu podelila društvom in posameznikom nemalo občinskih priznanj za požrtvovalno in uspešno delo v gasilski organizaciji ter gasilskih plamenic za posebne zasluge pri gašenju požarov in reševanju. Na sliki: **Pavel Mavrič**, predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Ilirska Bistrica, prejema iz rok **Marinke Cempre Turk**, podpredsednice Gasilske zveze Slovenije, posebno spominsko plaketo.

Več na 5. strani.

MANICA RENKO, ravnateljica Osnovne šole Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje

Majhna šola ima lahko veliko prednosti

Osnovno šolo Rudija Mahniča - Brkinca Pregarje bo v šolskem letu 1996/97 obiskovalo 44 učencev iz Huj, Gabrka, Pregarij, Prelož, Rjavč, Tater in šestošolec iz Bosne in Hercegovine. Najmanjša šola na Ilirskobistriškem ima 7 zaposlenih in je obenem tudi edina, ki mora zaradi majhnega števila učencev že dolgo organizirati kombinirani način pouka v celoti, kar pomeni, da sta v štirih oddelkih dva razreda skupaj. Modernizacija, predvideva uvedba devetletke, spodbujanje kreativnosti, iskanje nadarjenih učencev ..., to, kar je v razvitem svetu že uveljavljeno, a si pri nas šele utira pot, naj bi v prihodnjih letih postalo stalnica razvoja slovenskega in z njim ilirskobistriškega osnovnega šolstva. Kako se spoprijemajo z zahtevami časa na obrobju občine, v čem je smisel ohranitve tako majhnih šol, o odnosu družbe do učiteljskega poklica ter o marsičem drugem je spregovorila ravnateljica Manica Renko, predmetna učiteljica biologije in kemije, ki poučuje na Pregarjah že enaindvajseto leto.

Kakšne so prednosti in pomanjkljivosti kombiniranega načina pouka?

Delo v štirih oddelkih, v katerih sta dva razreda skupaj, se seveda razlikuje od ostalih šol. Učitelji na Pregarjah najprej zaposlimo en razred in medtem ko ta dela samostojno, poučujemo drugega. Jasno je, da nato vrstni red zamenjamo. Glede na to, da imamo majhno število učencev, nam ta način poučevanja ne dela preveč težav - na razredni stopnji so vse ure kombinirane, na predmetni stopnji pa nekatere predmete (slovenski jezik, matematika in angleški jezik) poučujemo na nekombiniran način. O kombiniranem načinu pouka je bilo že veliko napisanega in izrečenega, tudi to, da je slabši od ustaljenega zaradi tega, ker učitelj dela z dvema razredoma hkrati in mora v eni uri obdelati učno snov dveh razredov. Na drugi strani pa ne smemo zanemariti njegovih dobrih strani: v oddelkih je manj učencev, zato lahko učitelj nameni več časa vsakemu posebej, učenci v šolah s kombiniranim načinom pouka veliko prej obvladajo različne oblike samostojnega dela z učbeniki in drugimi učnimi pripomočki. V šolah z normalno organiziranim poukom se nekateri učenci včasih izgubijo, posebno v številnejših oddelkih, v katerih prihajajo do izraza bolj nadarjeni. Tudi pedagoški strokovnjaki iz Zavoda za šolstvo Republike Slovenije v zadnjem času o kombiniranem načinu pouka spreminjajo mnenje in ugotavljajo, da je pouk kvaliteten tudi v kombiniranih oddelkih.

Ali ob takem načinu pouka najdete čas za interesne dejavnosti?

Imamo dramski krožek, ki pripravi vsako leto eno ali dve igrici. Enkrat letno izdamo šolsko glasilo "Korak za korakom, stran za stranjo", učenci se ukvarjajo z raziskovalno dejavnostjo; lani so se ukvarjali z naravnimi in kulturnimi znamenitostmi Brkinov, letos bodo raziskovali zgodovino sadjarstva in poskušali odgovoriti na vprašanje, kakšni sadovnjaki so bili nekoč na tem področju in kakšni so danes. Imamo pevski zbor, plesno skupino, krožek ročnih del, mlade člane Rdečega križa, vsi učenci so planinci. Letos bomo organizirali pouk angleškega jezika že v 4. razredu, osmošolci pa se bodo seznanili z osnovami računalništva.

Ali obstaja razlika med znanjem učencev, ki obiskujejo šole s kombiniranim in ustaljenim načinom pouka?

Pomisliki glede znanja učencev, ki imajo kombinirani in običajni način pouka, ne držijo. To najbolje potrjuje znanje naših učencev, ki se v ničemer ne razlikuje od

znanja njihovih vrstnikov iz "normalnih šol", celo več, pogosto opažamo, da je ravno nasprotno. Dober pokazatelj so že vsakoletna preverjanja znanja slovenskega jezika in matematike, enotna za vso državo, ki je na Pregarjah vedno nad republiškim povprečjem, po mojem pa je pravi pokazatelj kvalitete posamezne osnovne šole uspeh njenih učencev na srednjih šolah, sicer ne vem, na kakšen način bi se jo še dalo meriti. Že dolgo zbiramo podatke o uspešnosti naših bivših učencev na srednjih šolah, saj nam njihovi dosežki veliko povedo tudi o kvaliteti našega dela. Iz podatkov, ki jih imam, je razvidno, da se naši učenci na srednjih šolah ne odrežejo slabše kot učenci iz večjih šol in da naša šola v primerjavi z njimi ni v podrejenem položaju, čeprav zaradi okolja, iz katerega izhajajo, opažamo, da so nekoliko manj ambiciozni glede nadaljnjega šolanja. Polovica naših učencev se vsako leto vpiše v srednje šole, polovica v poklicne. Kar lepo število jih je na ekonomskih srednjih šolah in povedati moram, da smo z njihovimi dosežki zelo zadovoljni. K temu je veliko pripomoglo tudi spremenjeno razmišljanje staršev. Spominjam se, da smo imeli pred leti kar nekaj učencev, ki so končali šolanje že v 6. razredu, sedaj pa takega že dolgo nismo imeli. Naši učenci ne delajo več toliko doma ali na polju; starši so uvideli, da se vsega ne da narediti samo v šoli in da je za učenje potreben še dodaten čas.

Ministrstvo za šolstvo in šport si prizadeva, da ne bi ukinilo nobene obstoječe šole, četudi obstajajo razlogi za tako dejanje. Verjetno ni treba posebej poudarjati, kaj pomeni šola za Pregarje in okoliške vasi. Kako Vi gledate na ta problem?

V lanskem šolskem letu sem se udeležila sestanka s predstavniki ministrstva za šolstvo in šport v zvezi s problematiko obstoja majhnih šol. Šola je pač nujno povezana z življenjem okolja, v katerem se nahaja. O tem, do kakšnih posledic pride, če se šola ukine, verjetno ni treba posebej govoriti. To velja tudi za Pregarje in okoliške vasi. Šola je tudi tu edina kulturna ustanova, zato se krajani in učitelji trudimo, da bi jo ohranili. V naslednjih letih se bodo zahteve po ukinitvi majhnih šol še vedno pojavljale. Če bi jih zaprli, bi zelo prizadeli obrobne kraje in njihove šolske okoliše. Pri tem ne smemo pozabiti, da je vas Pregarje središče določenega okolja in da šola potrebuje, ne samo zaradi ohranjanja in oživljanja podeželja. Glede na to, da bo v prihodnjih letih tudi druge osnovne šole na Ilirskobistriškem obiskovalo manj otrok, bi jih torej morali ukiniti in prenesti v center. Na posledice takega dejanja si ne upam niti pomisliti.

Dr. Slavko Gaber neprestano zatrjuje, da se je v zadnjih letih ogromno vlagalo v slovensko šolstvo (gradnja novih, posodabljanje dotrajanih stavb, nova oprema, novi računalniki). Kaj se je spremenilo na Pregarjah?

Šolska zgradba je sicer dokaj stara, vendar je bila že večkrat obnovljena. Učilnice so dobro opremljene, čeprav so prilagojene manjšemu številu učencev. Imamo štiri učilnice, večnamenski prostor, knjižnico, zbornico in pisarno, v pritličju pa še prostor, v katerem izvajamo pripravo na pouk, ki jo bo obiskovalo 11 predšolskih otrok, od katerih se jih bo 6 naslednje leto vpisalo v prvi razred. Trenutno imamo 4 računalnike, ki nam popolnoma zadostujejo. Ministrstvo nam je podarilo enega pred dve letoma, enega lani, dva pa je kupila šola. Glede na število učencev smo z računalniki zelo dobro opremljeni in ne zaostajamo za drugimi šolami v občini. Uporabljamo jih vsi učitelji, učenci pa pridobijo osnove na 20-urnem tečaju. Pouk telesne vzgoje poteka v večnamenskem prostoru takrat, ko učenci zaradi slabega vremena ne morejo telovaditi na igrišču pred šolo. Telovadnica bi nam seveda prišla še kako prav, verjetno tudi vaščanom in okoličanom. Za šolstvo samostojne Slovenije se je v zadnjem času res veliko storilo in počasi le prevladuje spoznanje, da bodo samo izobraženi ljudje omogočili napredek celotne družbe.

Ministrstvo je pred začetkom šolskega leta izdalo tudi nove pravilnike, ki naj bi jih prejel vsak učenec. Kaj je pravzaprav v njih?

Gre za posebno publikacijo, ki vsebuje tri pravilnike: o šolskem koledarju za osnovne šole, o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli, o preverjanju in ocenjevanju znanja ter napredovanju učencev v osnovni šoli. Slednji pravilnik omogoča tudi ugovor na oceno v primerih, ko učenec ali starši menijo, da je bil učenec na koncu šolskega leta nepravilno ocenjen, zato lahko v treh dneh po prejemu spričevala vložijo pri ravnatelju obrazložen ugovor. Isto lahko zahteva tudi razrednik ali skupnost učencev oddelka od učiteljskega zbora, ki mora preveriti ustreznost ocene učenca. Poleg teh pravilnikov je minister v letošnjem letu izdal tudi pravilnik o publikaciji v osnovni šoli. V skladu s tem pravilnikom jo bo morala vsaka šola izdati najkasneje do začetka šolskega leta 1997/98.

Ste zadovoljni s plačilom za svoje delo? Ali podpirate stavko učiteljev, če primerjate vaše plače s plačami sodnikov in zdravnikov oziroma tistih, ki delajo v državni upravi in dobivajo plačilo za svoje delo iz denarja davkoplačevalcev?

Težko je stavkati, če nimaš podpore. Naše stavke so bile vse po vrsti kratkotrajne in niso imele negativnih posledic, ki bi se odražale na znanju učencev. Niti ena ni bila zamišljena na tak način.

Učitelji na Pregarjah zaradi majhnega števila učencev ne popravljate množice preizkusov znanja in nalog. Mar učiteljem priprava na pouk, če vemo, da si z leti pridobijo prakso, sploh lahko vzame upoštevanja vreden čas?

Res je, popravljanje izdelkov in nalog nam zaradi majhnega števila učencev ne vzame toliko časa, več ga potrebujemo za pripravo na sam pouk. Priprava učitelja na kombinirano obliko pouka je toliko bolj zahtevna, saj se mora pripraviti še na tako imenovano tiho zaposlitev. Pregledati moramo veliko literature in poznati učne pripomočke, kajti samo na ta način lahko izberemo tiste, ki so primerni za samostojno delo učencev. Vse to je seveda odvisno od posameznika, učitelji pa se moramo v šoli ali doma temeljito pripraviti na pouk tudi potem, ko si z leti dela v razredu pridobimo določene izkušnje. Če hočeš biti dober učitelj, moraš za pripravo na pouk nemalokrat žrtvovati veliko svojega prostega časa.

Dejstvo je, da marsikje učijo učitelji, ki nimajo ustrezne izobrazbe in se pogosto menjavajo. Zakaj se je po vašem zgodilo to, da je v osnovnih šolah tako malo moških učiteljev?

Tudi na Pregarjah nimamo niti enega učitelja. Najbrž moške ta poklic zanima manj kot ženske; če se že odločijo zanj, si najraje izberejo tehnične predmete. Moški učitelji na razredni stopnji so postali silno redki. Vzrok, zakaj se moški čedalje težje odločajo za ta poklic, bi lahko iskali marsikje. Po mojem si moški že zaradi vpliva okolja in tradicije izberejo poklic, ki jim bo z manj dela prinesel boljše materialne koristi in večjo veljavo na družbeni lestvici. Ko sem prišla na Pregarje, so se učitelji pogosto menjavali, v zadnjih letih pa je pedagoški kader stalen. Vse učiteljice se vsak dan vozimo na Pregarje, vendar smo tu že toliko let, da smo postale neločljivo povezane s krajem in ljudmi. Ravnatelj se pred začetkom šolskega leta pogosto znajdemo v precepu - poskrbeti moramo za začetek in nadaljevanje pouka, zato smo prisiljeni zaposlovati učitelje, ki nimajo ustrezne izobrazbe. Veliko nas je, ki takega načina ne odobravamo. Včasih se mi zdi, da je javnost celo "srečna", ker v šolah učijo učitelji z neustrezno izobrazbo in nas zaradi tega po krivem zasipa z očitki. Pomanjkanje kadra, zlasti učiteljev slovenskega jezika in matematike, postaja na podeželju čedalje večji problem.

Del javnosti učiteljem ne priznava vloge, ki naj bi jo opravljali; očitajo vam, da prihajate pozno v službo in zgodaj odhajate ter zlasti to, da imate dolge poletne počitnice?

Med učitelji in zaposlenimi v drugih dejavnostih obstajajo razlike. Učiteljevih pet ur v razredu se zdi malo le na prvi pogled. To lahko govorijo samo tisti, ki ne poznajo zahtev našega poklica in njegovih obremenitev. Vse učiteljice prihajamo na Pregarje že ob 7. uri jutraj in smo tu do 14. ure. Ker imamo veliko vozačev, ki imajo zaposlene starše, je šola v skladu z njihovimi željami organizirala še podaljšano bivanje v popoldanskem času. Podobno kot vsi zaposleni tudi učitelji dobimo odločbo o številu dni rednega dopusta; zadnjih 10 dni pred začetkom šolskega leta smo na svojem delovnem mestu, čeprav še ne učimo, in tudi v juliju počnemo ogromno stvari. Ravnatelj svojega dopusta skoraj nikoli ne izkoristimo v celoti, saj moramo biti zraven tudi v času počitnic, ko v šolah potekajo večja vzdrževalna dela. Moj dopust je dolg 33 delovnih dni.

Mnogi vam očitajo, da se vaše znanje ustavi po opravljeni diplomi in da se premalo izobražujete ob delu, da ne spremljate dogajanja v družbi, novosti in spremenjenih razmer v hitro razvijajočih se znanostih, tudi pedagogiki? Kaj menite o tem?

S tem se nikakor ne morem strinjati. Za vse učitelje velja program stalnega izpopolnjevanja, ki ga predpiše ministrstvo in zavod za šolstvo. Sami se odločimo, kam bomo šli, kar je povezano predvsem z vsoto denarja, ki ga imamo na voljo za te namene. Seminarji, ki jih organizira ministrstvo in zavod za šolstvo, so skoraj obvezni in učitelji se jih radi udeležujemo. Prav tako se spreminjajo tudi učbeniki in delovna gradiva, zato jih pač moramo poznati. Imamo tudi možnost, da se posameznega seminarja ali predavanja udeležimo na lastne stroške. Če bi se hoteli udeležiti vseh predavanj, seminarjev in tečajev, bi preveč trpel pouk (nekateri seminarji potekajo tudi več dni), zato dvakrat premislimo in prej poskrbimo za zamenjave v učilnicah. Ker se je spremenila šolska zakonodaja, bom morala naslednje leto obiskovati tudi ravnateljsko šolo, sicer ne bom mogla še naprej ostati na tem delovnem mestu.

Kakšne perspektive ima šola na Pregarjah? Se bo število učencev spremenilo?

Letos imamo samo 44 učencev (5 v prvem in drugem, 7 v tretjem in četrtem, 18 v petem in šestem ter 14 v sedmem in osmem razredu), vendar število rojstev upada tudi v drugih krajih ilirskobistriške občine. Na Pregarjah se padec ne bo poznal tako kot drugje, saj smo na majhno število učencev že navajeni. Če povem nekoliko podatkov za prejšnja leta: leta 1980 smo imeli 43 učencev, 1981 42, največ učencev - 64 - smo imeli v šolskem letu 1984/85. Letos se je na Pregarjah in okolici rodilo kar nekaj otrok in z njimi upanje, da se bodo ljudje začeli v večjem številu odločati za življenje na podeželju. Na Pregarjah je čedalje več novih hiš in mladih družin, vendar je v kratkem času nemogoče popraviti škodo iz preteklega obdobja, ko je bil beg iz vasi v večja urbana naselja prava moda.

Kaj se vam zdi najpomembnejša naloga učiteljev?

Učenje in vzgoja mladih ljudi sta tisti vrline, ki že od nekdaj krasita vsakega dobrega učitelja.

B. Zidarič

Na podlagi 111. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94, 33/94 in 70/95)

RAZPISUJEM

volitve v svete krajevne skupnosti na območju Občine Ilirska Bistrica

1. Volitve za člane svetov krajevne skupnosti na območju Občine Ilirska Bistrica bodo v nedeljo, 10. novembra 1996.

2. Volišča se bodo odprla ob 7. uri zjutraj, zaprta pa ob 19. uri istega dne.

3. Za dan razpisa volitev, s katerim začnejo teči roki za volilna opravila, se šteje 10. september 1996.

Župan:

mag. Stanislav Prosen, dr. vet. med, l. r.

Občinski svet Občine Ilirska Bistrica je na podlagi 109. člena Zakona o lokalnih volitvah (uradni list RS, št. 72/93, 7/94, 33/94 in 70/95), 108. člena Statuta Občine Ilirska Bistrica (Uradne objave, št. 18/95) in na predlog svetov krajevne skupnosti iz območja Občine Ilirska Bistrica, na seji dne 7. septembra 1996 sprejel

SKLEP

o številu članov v svetih krajevne skupnosti in o volilnih enotah za volitve članov v svete krajevne skupnosti na območju Občine Ilirska Bistrica

I.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI BITNJA šteje 5 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 5 VOLILNIH ENOT: 1. volilna enota obsega območje naselja DOLNJA BITNJA, voli se 1 član za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja GORNJA BITNJA, voli se 1 član za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja KILOVČE, voli se 1 član za svet KS; 4. volilna enota obsega območje naselja JANEŽEVO BRDO, voli se 1 član za svet KS; 5. volilna enota obsega območje naselja RATEČEVO BRDO, voli se 1 član za svet KS.

II.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI DOLNJI ZEMON šteje 6 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 2 VOLILNI ENOTI: 1. volilna enota obsega območje naselja DOLNJI ZEMON, volijo se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja GORNJI ZEMON, volijo se 3 člani za svet KS.

III.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI HARLJE šteje 7 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikujejo 3 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja HARLJE, volijo se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja TOMINJE, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselij ZAJELŠJE in GRŽONI, voli se 2 člana za svet KS.

IV.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI HRUŠICA šteje 5 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 2 VOLILNI ENOTI: 1. volilna enota obsega območje naselja HRUŠICA, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja MALE LOČE, voli se 2 člana za svet KS.

V.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI ILIRSKA BISTRICA šteje 11 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 9 VOLILNIH ENOT: 1. volilna enota obsega območje soseske Bazoviške, Podgrajske, Rozmanove in Ulice IV. armije, voli se 2 člana v svet KS; 2. volilna enota obsega območje soseske Adamičeve ulice, Aljaževega brega, Bilčeve poti, Cankarjeve, Levstikove in Trubarjeve ulice ter Titovega trga, voli se 1 član v svet KS; 3. volilna enota obsega območje soseske Prešernove ulice, voli se 1 član v svet KS; 4. volilna enota obsega območje soseske Kidričeve in Stritarjeve ulice, Strme poti, Partizanskega hriba, Tavčarjeve in Župančičeve ulice, voli se 1 član v svet KS; 5. volilna enota obsega območje soseske Gregorčičeve in ulice Nikole Tesle, Vojkovega drevoreda in Hriba svobode, voli se 1 član v svet KS; 6. volilna enota obsega območje soseske Kosovelove, Gradnikove, Šercerjeve, Vilharjeve in Trnovske ulice, voli se 1 član v svet KS; 7. volilna enota obsega območje soseske Kettejeve ulice, Gabrja, Vodnikove in Jurčičeve ulice, voli se 1 član v svet KS; 8. volilna enota obsega območje soseske Snežniške, Bobkove, Brinškove ulice in Pod Stražico, voli

se 1 član v svet KS; 9. volilna enota obsega območje Gubčeve, Maištrove, Tomšičeve in Ulice 7. maja, voli se 2 člana v svet KS.

VI.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI JELŠANE šteje 7 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 3 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja JELŠANE, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja VELIKO BRDO, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja DOLENJE, voli se 2 člana za svet KS.

VII.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI KNEŽAK šteje 9 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 3 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja KNEŽAK, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja KORITNICE, voli se 3 člani za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja BAČ, voli se 3 člani za svet KS.

VIII.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI KOSEZE šteje 7 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 4 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja KOSEZE, voli se 2 člana za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja MALA BUKOVICA, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja VELIKA BUKOVICA, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja VELIKA BUKOVICA, voli se 2 člana za svet KS; 4. volilna enota obsega območje naselja SOZE, voli se 1 član za svet KS.

IX.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI KUTEŽEVO šteje 5 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 2 VOLILNI ENOTI: 1. volilna enota obsega območje naselja KUTEŽEVO, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja TRPČANE, voli se 2 člana za svet KS.

X.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI NOVOKRAČINE šteje 7 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 4 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja NOVOKRAČINE, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja SUŠAK, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja FABCI, voli se 1 član za svet KS; 4. volilna enota obsega območje naselja NOVA VAS, voli se 1 član za svet KS.

XI.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI OSTROŽNO BRDO šteje 3 člani.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 1 VOLILNA ENOTA, ki obsega območje naselja OSTROŽNO BRDO, voli se 3 člani za svet KS.

XII.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI PODGRAD šteje 9 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 4 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja PODGRAD, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja RAČICE, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja PODBEŽE, voli se 2 člana za svet KS; 4. volilna enota obsega območje naselja SABONJE, voli se 2 člana za svet KS.

XIII.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI PREGARJE šteje 9 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 5 VOLILNIH ENOT: 1. volilna enota obsega območje naselja PREGARJE, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja HUJE, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja GABRK, voli se 1 član za svet KS; 4. volilna enota obsega območje naselja PRELOŽE, voli se 2 člana za svet KS; 5. volilna enota obsega območje naselja RJAVČE, voli se 1 član za svet KS.

XIV.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI PREM šteje 9 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 3 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja PREM, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja SMRJE, voli se 3 člani za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja ČELJE, voli se 3 člani za svet KS.

XV.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI REČICA šteje 9 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 5 VOLILNIH ENOT: 1. volilna enota obsega območje naselja ZAREČJE, voli se 2 člana za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja

DOBROPOLJE, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja BRCE, voli se 1 član za svet KS; 4. volilna enota obsega območje naselja REČICA, voli se 2 člana za svet KS; 5. volilna enota obsega območje naselja ZAREČICA, voli se 2 člana za svet KS.

XVI.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI STAROD šteje 6 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 3 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja STAROD, voli se 2 člana za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja PAVLIČA, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja STUDENA GORA, voli se 2 člana za svet KS.

XVII.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI ŠEMBLJE šteje 4 člani.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 2 VOLILNI ENOTI: 1. volilna enota obsega območje naselja ŠEMBLJE, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja PODTAMBOR, voli se 1 član za svet KS.

XVIII.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI TOPOLC šteje 7 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 3 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja TOPOLC, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja MEREČE in PODSTENJŠEK, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja PODSTENJE, voli se 2 člana za svet KS.

XIX.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI VRBOVO šteje 8 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 4 VOLILNE ENOTE: 1. volilna enota obsega območje naselja VRBOVO, voli se 2 člana za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja JABLANICA, voli se 2 člana za svet KS; 3. volilna enota obsega območje naselja VRBICA, voli se 2 člana za svet KS; 4. volilna enota obsega območje naselja JASEN, voli se 2 člana za svet KS.

XX.

1. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI ZABIČE šteje 6 članov.

2. Za volitve članov sveta krajevne skupnosti se oblikuje 2 VOLILNI ENOTI: 1. volilna enota obsega območje naselja ZABIČE, voli se 3 člani za svet KS; 2. volilna enota obsega območje naselja PODGRADJE, voli se 3 člani za svet KS.

XXI.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah.

Predsednik OS:
dipl. ing. Zorko Šajn, l. r.

Zadržki do izstopa naselij Harje in Jasen iz krajevne skupnosti

Po Zakonu o lokalnih volitvah se morajo prve volitve v svete krajevne, vaških in četrtinskih skupnosti opraviti v enem letu po uveljavitvi občinskega statuta, ki omogoča tudi ustanovitev novih, združenih obstoječih ali priključitve dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti, o ustanovitvi, združitvi in izdvojitvi krajevne skupnosti pa lahko odločajo le krajsani. Odbor za lokalno samoupravo je že julija razpravljal o nameravanem izstopu krajanov iz naselij Harje in Jasen. Ker je za izstop potreben referendum, ki ga razpiše krajevna skupnost, so člani odbora izrazili nekaj načelnih in konkretnih pomislekov, čeprav se zavedajo, da je morebitni izstop izključna pravica krajanov teh naselij.

Iz odločitve krajanov niso razvidni vsebinski in tehnični vzroki za izstop naselij iz krajevne skupnosti. O pobudi za izstop bi morala na svetih krajevne skupnosti in na zborih krajanov steči temeljita razprava, pri čemer bi morali biti krajsani natančno seznanjeni s posledicami zaradi izstopa iz krajevne skupnosti. Drobitev krajevne skupnosti bi povzročila tudi droljenje finančnih sredstev, potrebnih za delovanje krajevne skupnosti, eno samo naselje pa ne bi moglo zagotavljati uspešnega delovanja krajevne skupnosti kot pravne osebe, predvsem zaradi pomanjkanja funkcionarjev in pripravljenosti posameznikov za delovanje v svetu krajevne skupnosti.

Dosedanja analiza razdelitve občine na krajevne skupnosti in posamezna naselja kaže preveliko razdrobljenost, zaradi tega pa tudi nesposobnost velike večine krajevne skupnosti za uspešno delovanje in funkcioniranje krajevne skupnosti. Posebna pomanjkljivost je razvidna tudi iz nedorečenosti Statuta Občine Ilirska Bistrica, ki ni v celoti opredelil kriterijev in pogojev za ustanovitev in delovanje krajevne skupnosti v skladu z 19. členom Zakona o lokalni samoupravi.

Obstajajo pa tudi drugi zadržki do nameravanega izstopa obeh naselij iz krajevne skupnosti: pomanjkanje časa za izvedbo referendumov in usklajevanje oziroma spremembo občinskega statuta ter pravočasno objavo razpisov o volilnih območjih in volitvah v svete krajevne skupnosti, nedogovorjena delitvena bilanca v Krajevni skupnosti Harje (bivša osnovna šola), pravni pomisleki glede izbire imena KS Harje po referendumu in zagotavljanje kritja stroškov za izvedbo referendumov.

SODELOVANJE

Težave z gradnjo ribiškega doma

Ribiška družina 'Bistrica' se je začela pripravljati na gradnjo ribiškega doma pred petimi leti. Lansko jesen je začela pridobivati soglasja, kupila parcelo in nanjo z bližnjih Soz (330 m) priključila elektriko, vodo in telefon. Poleti je bil opravljen še izkop, vsa dela pa je ribiška družina financirala sama. Bodoči ribiški dom bo imel eno nadstropje. Pritličje bo namenjeno za shrambo opreme, ki jo ribiči potrebujejo za gospodarjenje z vodami, v nadstropju pa bodo klubski prostori in manjša terasa. Nov dom naj bi bil zgrajen čez leto dni, ko bo ribiška družina, ki nima in še nikoli ni imela svojega prostora, slavila 50-letnico organiziranega delovanja.

Ribiški dom, je povedal Zlatko Jenko, predsednik Ribiške družine 'Bistrica', bo nudil gostoljubje članom ribiške družine, vsem izletnikom in kupcem ribolovnih dovolilnic. Stavba bo imela tloris v izmeri 8 x 8 m, terasa 9 x 4 m. V neposredni bližini bo urejeno tudi parkirišče za 30 avtomobilov in plavajoči pomol za čolne. "Če ne bi našli na nasprotovanje vaščanov Soz, ki novogradnji niso naklonjeni in nam oporekajo pravico do uporabe poti, bi bilo pritličje lahko zgrajeno že septembra."

Čine na eni izmed zadnjih sej sprejela sklep, da se jezeri namenita še za turistično-rekreativno dejavnost. Odlok naj bi uredil stanje na področju komunalne infrastrukture, določil način zbiranja in odvoza smeti, priveze za čolne in vsaj 5 lokacij za kampe, tako da bi jezeri omogočili nova delovna mesta, vsem v okolici pa odprli možnosti za razvoj kmečkega turizma.

Stanislav Prosen, župan Občine Ilirska Bistrica, podpira gradnjo ribiškega doma in je s problematiko uporabe poti sezna-

Prostor, na katerem bo stal bodoči ribiški dom.

Del poti do bodočega ribiškega doma poteka po privatnem zemljišču, lastnik pa zatrjuje, pravi Jenko, da zanj ni dobil kupnine. Vaščani so nezadovoljni zlasti zaradi tega, ker jim je bil pred dvajsetimi leti obljubljen celo most na drugi breg jezera, kjer imajo parcele. Ribiška družina 'Bistrica' po svojih močeh vzdržuje več kot 7 km poti, ki vodijo do jezera oziroma okoli njega. Namesto da bi občina pristopila k reševanju problema, se spretno izmika in ribičem v celoti prepušča skrb za turistično promocijo. Ker ribiška družina proda vsako leto 1500-2000 ribolovnih dovolilnic, nekajkrat toliko pa je tudi obiskovalcev, kopalcev in tistih, ki na obali jezera priredijo samo piknik, se zavzema za sprejem posebnega odloka, ki bi bolj natančno definirali njen namen, posebno zaradi tega, ker je skupščina ob-

njen, vendar meni, da bi jih morali vzdrževati vsi tisti, ki jih uporabljajo. Zgrajene so bile z namenom, da jih bodo uporabljali vaščani za dostop do parcel in ne turisti. Spor je nastal takrat, ko je ribiška družina kupila parcelo, na kateri name-rava zgraditi dom, saj je del dostopne poti do jezera le poljska pot in ne lokalna cesta. Ribiški družini očita tudi to, da je opravila izkop v času, ko so vaščani Soz pri Upravi enoti Ilirska Bistrica vložili pritožbo na gradbeno dovoljenje.

Prihodnje leto naj bi bil sprejet tudi nov zakon o vodah, ki bo še posebej izpostavil ekološki vidik in bolje opredelil obveznosti tistih, ki gospodarijo z njimi ter natančneje razmejil pristojnosti in obveznosti ostalih uporabnikov (kmetijstvo, vodno gospodarstvo, industrija, komunalna podjetja itd.).

Ribiška družina 'Bistrica' je v nedeljo, 8. septembra, priredila tradicionalno srečanje na vodnem zajetju Mola pod Sozami in nanj povabila vse ribiške družine iz Primorske. Udeležilo se ga je 81 mladih in odraslih ribičev, poleg domačih pa jih je bilo največ iz Postojne in Ajdovščine. Kot ribiči sta bila povabljeni tudi ministra Jelko Kacin in dr. Božidar Voljč, vendar ju, tako kot predstavnikov Ribiške zveze Slovenije, ni bilo. Srečanje je bilo združeno tudi z lovom na najtežjega ciprinida. Po treh urah se je izkazalo, da člani družine in gostje niso imeli posebne sreče, saj se je na njihove trnke ujelo malo omembe vrednih primerkov, s katerimi bi si upali pred tekmovalno komisijo in tehnično. Najtežjega krapa med odraslimi je ujel Jože Pipan (4.250 g), najboljši mladinec pa je bil Andrej Husu (810 g).

KRONIKA

Policija odprtih vrat

Postaja prometne policije Postojna je v ponedeljek, 9. septembra, priredila dan odprtih vrat in številnim občanom, med katerimi je bilo največ osnovnošolcev, predstavila opremo, avtomobile, motorna kolesa, radarje, pripomočke za posredovanje v prometnih nesrečah, opremo za posredovanje v izjemnih situacijah in delovne prostore policistov. Posebna pozornost je bila posvečena osmošolcem, ki nameravajo postati policisti. Skupaj z dnevom odprtih vrat so postojnski policisti priredili tudi tiskovno konferenco, na kateri so sodelovali poleg Alojzija Pavliča, načelnika UNZ Postojna, še komandir prometne policijske postaje Anton Polak, inšpektor Bojan Križman in komandirji policijskih postaj iz Ilirske Bistrice, Cerknice in Postojne. Osnovni namen tiskovne konference je bil seznaniti javnost s splošno prometno varnostjo in septembrsko akcijo "Varna pot v šolo".

Na območju UNZ Postojna, v katero spada tudi Občina Ilirska Bistrica, so prometni policisti v zadnjih dveh letih poostriili nadzor nad motoriziranimi udeleženci v prometu s ciljem, da bi izsledili tiste, ki vozijo pod vplivom alkohola, ne uporabljajo varnostnega pasu in preveč pritiskajo na plin. Po besedah Antona Polaka je taka prometna strategija le deloma dosegla svoj namen, saj se policisti vsak dan ukvarjajo z množico arogantnih in agresivnih voznikov, ki nepravilno prehitujejo, kršijo omejitve hitrosti in izsiljujejo prednost. Eden izmed vzrokov za tako obnašanje so prav gotovo prenizke kazni, na drugi strani pa tudi sodniki za prekrške ne utegnejo rešiti vseh predlogov.

Na območju UNZ Postojna se je v prvih osmih mesecih letošnjega leta pripetilo 521 nesreč, kar je 10 odstotkov manj kot v enakem obdobju lani. Na cestah je umrlo 7 oseb (lani 6), telesno je bilo poškodovanih 96 oseb (lani 127), hudo poškodovanih je bilo 25 oseb (lani 46), manj pa je bilo tudi nesreč z materialno škodo (854 letos, 913 lani). Nesreč, v katerih so bili udeleženi otroci in mladoletniki je bilo letos 40 (lani 50). Letos med najmlajšimi ni bilo smrtnega primera, lani sta bila dva. Hude telesne poškodbe je letos dobilo 11 mladoletnikov (lani 17), lahke pa 28, kar je natančno toliko kot lani.

Prometnih nesreč s pobeji je bilo lani 32, letos 28 (1 tudi s smrtnim izidom), sicer pa je šlo v večini primerov le za materialno škodo. Od 28 letošnjih pobegov policisti le v enem primeru niso izsledili voznika, lani pa so uspešno rešili vseh 32 primerov.

V prvih osmih mesecih letošnjega leta so policisti UNZ Postojna zabeležili 12.850 kršitev prometnih predpisov, največ zaradi preokrajšitve dovoljene hitrosti (5.278), vožnje pod vplivom alkohola (1.100) in neupo-

rabe varnostnega pasu (3.500). Prevelika hitrost je še vedno najpogostejši vzrok prometnih nesreč. Veliko povzročiteljev prometnih nesreč je tujcev, med katerimi so najštevilnejši državljani Republike Hrvaške.

Postojnski policisti so organizirali dan odprtih vrat v okviru akcije "Varna pot v šolo", v katero so se vključile vse osnovne šole, združena šoferjev in avtomobilstov ter sveti za preventivno in vzgojo v cestnem prometu. Na področju vseh treh policijskih postaj so začeli s pripravami še pred začetkom šolskega leta: opozarjali so na uničeno in neustrezno prometno signalizacijo, na Postojnskem in Pivškem so na nekaterih mestih predlagali tudi postavitev akustičnih ovir (nekakšnih ležečih policistov, ki sprožijo hrup, ko vozilo zapelje nanje), obiskovali so osnovne šole in opozarjali na nevarna mesta. V prvih dneh septembra so policisti kontrolirali promet v bližini vseh osnovnih šol, na izpostavljenih prehodih za pešce ter povsod tam, kjer prihaja do prekoračitev dovoljene hitrosti. Poleg tega so kontrolirali tudi tehnično opremljenost vozil, koles, koles s pomožnim motorjem in motornih koles. Glede na veliko število udeležencev v prometu je bilo letos kršitev sorazmerno malo, saj se na celotnem območju UNZ Postojna v začetku septembra ni zgodila niti ena prometna nesreča, v kateri bi bili udeleženi šoloobvezni otroci.

Na Ilirskobistriškem je bilo stanje podobno kot v Cerknici in Postojni. Policisti so obiskali vse osnovne šole. Prosotni so bili v Podgradu, Jelšanah, Kuteževem, pri avtobusni postaji, pri OŠ D. Ketteja, na Brinškovem klancu, pri OŠ A. Žnideršiča in pri pošti v Il. Bistrici. Dvakrat so izvedli meritve hitrosti z radarjem, hujših kršitev pa niso zabeležili, ne v bližini šol ne na prehodih za pešce.

KINO

PROGRAM FILMOV V OKTOBRU

CVET MOJE SKRIVNOSTI, špan. barv. thriller; režija: Pedro Almodovar; 1. oktobra ob 20³⁰.

ČAROVNICE, amer. barv. srhljivka; režija: Andrew Fleming; igrata: Robin Tunney in Fairuza Balk; 4. oktobra ob 20³⁰, 5. in 6. oktobra ob 18. uri.

HUDIČEVKI, amer. barv. thriller; igrata: Sharon Stone in Isabelle Adjani; 5. in 6. oktobra ob 20³⁰.

BARB WIRE, amer. barv. kriminalka; igrata: Pamela Anderson Lee; 11. oktobra ob 20³⁰, 12. in 13. oktobra ob 18. uri.

ČENČE, amer. barv. drama; igrajo: Julia Roberts, Robert Duvall, Denis Quaid; 12. in 13. oktobra ob 20³⁰.

ERASER, amer. barv. akcijski thriller; igrata: Arnold Schwarzenegger; 18. oktobra ob 20³⁰, 19. in 20. oktobra ob 18. uri.

V OBJEMU S TUJCEM, amer. barv. lju-bezenska kriminalka; režija: Peter Hall; igrata: Rebecca DeMornay, Antonio Banderas; 19. in 20. oktobra ob 20³⁰.

OD MRAKA DO ZORE, amer. barv. "odbita" grozljivka; igrajo: George Clooney, Harvey Keitel, Quentin Tarantino; 25. oktobra ob 20³⁰, 26. oktobra ob 18. uri, 27. oktobra ob 20³⁰.

DR. JEKYLL IN GOSPODIČNA HYDE, amer. barv. komedija; igrata: Tim Daly in Sean Young; 26. oktobra ob 20³⁰, 27. oktobra ob 18. uri.

Pridržujemo si pravico do spremembe programa!

OBVESTILA

PREDAVANJE

OSNOVNA ŠOLA A. ŽNIDERŠIČA

Društvo 'Kresnica' Ilirska Bistrica vabi na predavanje dr. Senije Grčić, zdravnice iz Zagreba, ki se bo začelo v petek, 27. septembra 1996, ob 18. uri. Dr. Senija Grčić bo predavala o RASTI DUHOVNIH SIL SKOZI BIOGRAFIJO (človekovo življenje in njegove metamorfoze, plamen mladosti in ogenj zrelosti, pomembna leta v ritmu sonca, lune in zvezd, preobrazba kreativnih sil, podarjeno in do-seženo).

LIKOVNI DELAVNICI

OSNOVNA ŠOLA A. ŽNIDERŠIČA

Društvo 'Kresnica' Ilirska Bistrica prireja likovni delavnici za otroke in odrasle z naslovom RAZVOJ IMAGINATIVNIH SIL. Vodil ju bo Darko Bobanko, akademski slikar in učitelj na waldorfski šoli v Zagrebu. Delavnica za otroke bo potekala v petek, 27. septembra, od 16⁰⁰ do 17³⁰, za odrasle pa v soboto, 28. septembra, od 7. do 9. ure.

KONCERT

DVORANA GLASBENE ŠOLE

Glasbena šola Ilirska Bistrica prireja v nedeljo, 29. septembra, ob 19. uri koncert pianista Martina Lenarčiča. Program: Bach, Beethoven, V. Ukmar, Debussy, Chopin, F. Mendelssohn.

PREDAVANJE

AVTOŠOLA BREZA

Območna obrtna zbornica Ilirska Bistrica vabi v petek, 4. oktobra, ob 18. uri na predavanje o licencah za prevoznike. Predaval bo ing. Bojan Pečnik.

GRAFIČNE STORITVE IN TRGOVINA d.o.o.

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: +386(0)67/81-297, fax: +386(0)67/41-124

POSEBNA PONUDBA

za 25.000 SIT Vam natisnemo:

1.000 DOPISNIH PAPIRJEV

500 KUVERT

300 VIZITK

1 ŽIG

* GRAFIČNO OBLIKOVANJE ZARAČUNAVAMO POSEBEJ

DARILO ZA NAROČNIKE

- BLOK RAČUNOV
- BLOK ODPREMNIC
- BLOK NAROČILNIC

Offset tisk:

- PROSPEKTI
- KATALOGI
- PLAKATI in drugo

Sitotisk:

- REKLAMNE PLOŠČE
- NALEPKKE VSEH VRST
- ŠTIRIBARVNI TISK NA TEKSTIL

- GRAFIČNO OBLIKOVANJE

110 let PGD Ilirska Bistrica

Praznovanje 110-letnice Prostovoljnega gasilskega društva Ilirska Bistrica in 40-letnice Gasilske zveze Ilirska Bistrica se je začelo s slavnostno sejo v Domu na Vidmu, na kateri sta Pavel Mavrič, predsednik društva, in Adolf Muha, predsednik občinske gasilske zveze, spregovorila o prehojeni poti obeh jubilarov, ki že dolgo skrbita za varnost življenja in premoženja ter usklajeno delovanje vseh prostovoljnih in industrijskih društev v občini. Sledili so pozdravni govori župana Občine Ilirska Bistrica Stanislava Prosenca, podpredsednice Gasilske zveze Slovenije Marinke Cempre Turk, podžupana pobratene Občine Opatja Sergia Aličiča ter številnih predstavnikov gasilskih društev od blizu in daleč. Slavnostno sejo so s petjem popestrili člani Moškega pevskega zbora 'Dragotin Kette' in mladi recitatorji.

Slovesnost se je nadaljevala z odprtjem razstave, ki so jo pripravila nekatera prostovoljna in industrijska gasilska društva iz ilirskobistriške občine. V Domu na Vidmu ni manjkala niti originalni prapor 'Il. Bistriškega - Trnovskega gasilskega društva' iz leta 1894, veliko pa je bilo tudi zgodovinskih dokumentov, fotografij in opreme, ki so jo gasilci uporabljali nekoč.

Prav za to priložnost je občinska gasilska zveza izdala razmeroma obsežno knjižico z naslovom "40 let Gasilske zveze Ilirska Bistrica 1956-1996", ki vsebuje kratek zgodovinski pregled razvoja gasilstva od konca 19. stoletja do danes in kronike s popisi vseh članov sedmih prostovoljnih (Ilirska Bistrica, Knežak, Jelšane, Podgrad, Koritnice, Vrbo-

vo, 'Podgora' Podgraje) in štirih industrijskih (Lesonit, Javor Bač, Plama Podgrad, Petrol Transport) gasilskih društev v občini.

Da ne bi slavnost ostala samo pri besedah, so gasilci PGD Ilirska Bistrica izvedli tudi vajo. Pred Osnovno šolo Dragotina Ketteja se je zbralo nemalo ljudi, ki so si z zanimanjem ogledali potek reševanja ponesrečen-

V Domu na Vidmu je bil razstavljen tudi društveni prapor iz leta 1894.

Ilirskobistriški gasilci so posredovali v inscenirani prometni nesreči.

ca iz zmečkanega avtomobila. Po prihodu policije in zdravstvenega osebja je izurjena ekipa prostovoljcev pokazala, kako je treba z moderno opremo hitro, učinkovito in varno odstraniti ploščevino, priti do ponesrečenca in mu nuditi prvo pomoč, pogasiti ogenj ter poskrbeti za varnost ostalih udeležencev v prometu.

Sledilo je družabno srečanje v Trnovem, kjer so se gasilci in njihovi gostje zabavali ob živi glasbi ansambla 'Snežnik'. V bodočem gasilskem domu in pred njim je bilo zaradi dežja manj ljudi, toda tisti, ki so prišli, so lahko na lastne oči videli, koliko dela je že opravljenega in kako prizadevno so se člani PGD Ilirska Bistrica lotili tudi organizacije zabavnega dela prireditve. Nikomur ni bilo žal prostovoljnega dela, saj so ves izkupiček namenili za izgradnjo novega gasilskega doma.

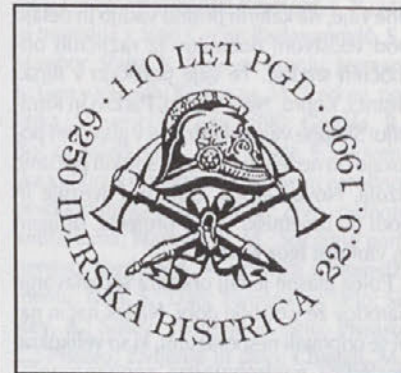

GASILSKI POZDRAV IZ ILIRSKO BISTRICE

Prostovoljno gasilsko društvo Ilirska Bistrica slavi letos lep jubilej, 110-letnico dela v plemeniti službi varovanja premoženja in življenja sokrajanov ter okoličanov. Društvo je najstarejše tovrstno društvo v Občini Ilirska Bistrica.

Njegovi začetki segajo v leto 1886, ko so na pobudo nekaterih zavzetih domačinov ustanovili prvo gasilsko skupino in jo opremili s prvo tlačno črpalko. Za delo društva je zelo pomembno leto 1894, ko so se gasilci na občnem zboru organizirali v dve samostojni skupini, bistriško in trnovsko, in ju sodobneje opreмили. Društvo je dobilo ime 'Il. Bistriško - Trnovsko gasilsko društvo'. Tega leta so razvili tudi svoj društveni prapor, ki predstavlja še danes posebno dragocenost. Leta 1904 sta se oba oddelka, trnovski in bistriški, združila v enotno 'Prostovoljno gasilsko društvo Ilirska Bistrica'. Skupaj z 'Bistriško narodno čitalnico' so leta 1907 svečano odprli nov gasilski dom, v katerem je društvo še danes. V času italijanske zasedbe naših krajev je bilo gasilsko društvo edino, ki mu je uspelo zadržati slovenski značaj v pozna trideseta leta. Čeprav so se v društvo vključevali italijanski prišleki, je še dolgo ohranilo slovensko povelje. V društvo so se tedaj zatekale tudi nekatere kulturne skupine (pevci, glasba na pihala...), ki jih je italijanska oblast prepovedala. Nekaj let pred drugo svetovno vojno so bili bistriški gasilci vključeni v gasilski korpus na Reki. Po osvoboditvi je društvo razmahnilo svojo dejavnost. Z vključevanjem novih gasilcev in izobraževanjem članstva je močno strokovno napredovalo, z novo opremo pa je postalo usposobljeno tudi za zahtevnejše posege.

Danes društvo šteje poldrugo stotnjo članov; posebno so veseli mladinske skupine in gasilskega podmladka. Ponosni so na moderen voznik in številna nova protipožarna sredstva. V opuščenih vojaških objektih trnovske vojašnice si gradijo nov gasilski dom, ki so ga sicer želeli odpreti ob tem jubileju, pa je žal zmanjkalo denarja. Upamo, da bodo bistriški gasilci s pomočjo širše skupnosti vendarle zbrali manjkajoča sredstva in kmalu odprli prepotreben nov gasilski dom.

Na dan svečanosti, 22. septembra 1996, je ilirskobistriška pošta uporabljala poseben priložnostni žig in na ta način prispevala k gasilskemu slavu v Il. Bistrici. Priložnostni poštni žig je oblikovno pripravil Romeo Volk; za osrednji motiv je uporabil gasilske simbole s konice droga društvenega prapora iz leta 1894. Ilirskobistriški gasilci so za 110-letnico društva izdali tudi posebno razglednico članov v letu 1996 (foto: D. Cek, oblikovanje R. Volk) in dotisk poštne dopisnice. Vojko Čeligoj

Vlomsko zavarovanje

Nepripravov, ki bi radi na lahek način prišli do denarja, je vse več in več. Časopisne kronike so vsak dan polne vesti o vlomilcih in tatovih, ki nepovabljeni vstopajo v hiše in stanovanja, s seboj pa odnesejo vse, kar jim pride pod roke. Z njimi se sicer uspešno bori policija, vi pa boste mnogo mirnejši, če boste vedeli, da vas varuje vlomsko zavarovanje.

Vlomsko zavarovanje varuje Vašo lastnino pred vlomilci, roparji in tatovi. Z njim zavarujete vse stvari in dragocenosti v Vašem domu, ki so bile odnešene, uničene ali poškodovane pri vlamu, pa tudi denar, vrednostne papirje, drago kamenje in žlahtne kovine. Z zavarovanjem pa se lahko izognete tudi škodi, ki Vam jo je pri vlamu, poskusu vloma ali iz objestnosti povzročil storilec na zgradbi ali znotraj nje (na vratih, stenah, instalacijah ipd.).

S posebnim dogovorom lahko zavarujete tudi umetniške in zgodovinsko vredne predmete pred poškodbami ali tatvinami, ki jih povzročijo obiskovalci v muzejih, cerkvah in knjižnicah. Na enak način je možno zavarovati vse, ki se po službeni dol-

žnosti ukvarjajo s prenašanjem in prevozi denarja in vrednostnih papirjev ali predmetov posebne vrednosti.

zavarovalnica triglav
postojna

tradicija
varnost
znanje
prijaznost

Vlomsko zavarovanje Vas ne varuje predvsem v primeru, če Vaše dragocenosti niso bile varovane tako, kot bi bilo glede na njihovo vrednost pričakovati. Če boste vlomilcu pustili odprta vrata, Vam zavarovalnica ne more pomagati; enako je tudi s prenašalcem denarja, vrednostnih papirjev ali vrednostnih predmetov, ki ni ravnal v skladu z veljavnimi predpisi.

Posvetujte se z našimi zastopniki, ki so Vam dostopni skoraj v vsakem večjem kraju. Njihov delovnik ni omejen. Veseli bodo, da Vam lahko svetujejo pri izbiri zavarovalnega jamstva za Vas in Vaše premoženje.

Poleg zastopniške mreže imamo še vrsto zastopniških pisarn v večjih krajih in predstavništva v krajih, kjer so sedeži upravnih enot državne uprave. Za vse, kar Vas zanima v zvezi z zavarovanjem, smo Vam na voljo tudi na sedežu Območne enote v Postojni, na Vojkovi ulici 7.

PODJETNIŠKO IZOBRAŽEVANJE V POSTOJNI

Podjetniško vodenje poslovanja je ključ obvladovanja konkurenčnosti na domačem in tujem trgu. Poznati je potrebno trende, tehnike vodenja, pravila igre. Zato podjetniki po vsem svetu namenijo veliko pozornost izobraževanju. Skupaj s številnimi strokovnjaki smo v GEA Collegeu razvili program Večerne šole podjetništva, ki omogoča pridobitev sodobnih znanj za boljše obvladovanje poslovanja ter rasti podjetja ali obrti.

Po uspešni lanskoletni izvedbi v Postojni, katere se je iz območja zbornice udeležilo 18 uspešnih podjetnikov in obrtnikov, po vsej Sloveniji pa že preko 1000, ponovno organiziramo Večerno šolo podjetništva. Udeleženci so bili s programom, literaturo in organizacijo zelo zadovoljni, saj so šolanje ocenili s povprečno oceno 4,1 (lestvica ocen je od 1 do 5).

Večerna šola podjetništva je 90-urni program, ki poteka dvakrat tedensko ob večerih skozi štiri mesece, kjer si sledijo razgovori, primeri, vaje, skupinsko delo, izmenjava izkušenj ter predavanja.

Program je razdeljen na pet modulov, ki predstavljajo celovit vpogled v poslovanje. Prepletajo se področja podjetništva, marketinga, mednarodnega poslovanja, organizacije proizvodnje ter kadrovske politike.

Usposabljanje sofinancira Ministrstvo za gospodarske dejavnosti RS v višini 30.000 SIT. Članom Gospodarske in Obrtnice Slovenije pa se kotizacija zniža še za dodatnih 30.000 SIT, tako da posamezen udeleženec prispeva samo 97.000 SIT.

Večerna šola podjetništva v Postojni bo potekala ob torkih in četrkih, od 18. ure do 20³⁰ s pričetkom 15. oktobra 1996 v prostorih Območne gospodarske zbornice v Postojni.

Vse dodatne informacije dobite na Območni gospodarski zbornici v Postojni, tel.: 067/24-059 in na GEA College, Dunajska 156, 1000 Ljubljana, tel.: 061/16-87-301, 16-87-002.

GLASBA

Orkester YEM prihaja v Ilirsko Bistrico

"Glasba je ljubezen, ki išče besedo."

Sidney Lenier

Nešteto vrst ljubezni je in nešteto oblik, s katerimi jo izražamo. Če pomislimo, o čem nam pripoveduje glasba, bomo ugotovili, da nam le redko govori o strahu in sovraštvu. Navadno nam govori o čustvih, ki nas povezujejo, pove nam, da smo drug drugemu potrebni, da imamo skupno življenjsko pot, govori nam o lepem, o ljubezni. Če pa glasba povezuje različne narode, jezike in kulturno različne vrste ljudi, ki prinašajo vsak svojo specifičnost in se to zlije v skupni zvok, potem se lahko rodi tisto najlepše. Če te zvoke ustvarjajo godalni instrumenti, prelestni zvok iz njih pa izvajajo otroci, se v človeku vzbudijo slavnostni občutki. Vsa ta lepota je združena v MEDNARODNEM OTROŠKEM GODALNEM ORKESTRU YEM, ki ga vodi prof. Igor Kuret.

Mednarodni otroški godalni orkester YEM (Young European Musicians) je bil ustanovljen leta 1994, ko se je javnosti prvič predstavil v projektu Goriška, kot možnost povezovanja kulturno bogatega in raznoliklega prostora med Alpami in Jadranom, in predstavlja združenje otrok in staršev. V orkestru igrajo otroci stari od 8 do 16 let, gojenci slovenskih, italijanskih, hrvaških in avstrijskih glasbenih šol. Vsi člani orkestra, kljub številnim šolskim in izvenšolskim obveznostim, redno zahajajo na posamezne in skupne vaje, na katerih pridno vadijo in delajo pod vodstvom docentov iz različnih območnih središč. Te vaje potekajo v Ilirski Bistrici, Kopru, Novi Gorici, Padovi in Riminiju. Skupne vaje orkestra pa v glavnem potekajo ob nedeljah in v času šolskih počitnic (Izola, Nova Gorica, Gallio). Povezuje in vodi jih umetniški vodja projekta, dirigent in violinist Igor Kuret.

Poleg glasbe je cilj orkestra spoznavanje narodov že v otroški dobi. Na tak način naj bi se odpravili nesporazumi, ki so velikokrat posledica medsebojnega nepoznavanja. Ravno otroci so nosilci različnih kulturnih zakladov, saj v orkester prinašajo značilnosti svojega naroda, ki se združujejo v skupnem zvoku. Ni cilj, da bi otroci postali virtuozi glasbeniki, ampak da s skupnim muziciranjem vsak posameznik prispeva k tistemu ravnovesju, ki ureja in izpolnjuje harmonijo, ki daje veselje do življenja in razvija željo po miru s samim seboj in drugimi.

Orkester vadi skozi celo leto, otroci trdo delajo in se morajo zaradi tega odpovedati tudi svojemu prostemu času. Za nagrado pa spoznavajo druge kraje, druge ljudi in druge koncertne odre. Ni treba posebej poudarjati, da je poleg pridnih otrok, zagnanih in delovnih pedagogov, tudi družina tista, ki trdno stoji ob strani tega projekta.

Orkester se je že predstavil na mnogih priložnostnih koncertih in si prislužil številne aplavze ter navdušenje občinstva. Sodeloval je na osrednji slovesnosti ob 25-letnici Glasbene mladine v Slovenski filharmoniji, gostoval je na 4. glasbenem festivalu Evropske mladine v Budimpešti, igral je v Padovi, Milanu, Monseliceju, Novi Gorici in Izoli. Med njegove večje uspehe pa lahko štejemo letošnje majsko tekmovanje komornih skupin

jo jih še nastopi v Pragi, Vicenzi, Padovi, Novi Gorici in Postojni.

V letošnjem letu so se v orkester vključili tudi štiri učenci godal Glasbene šole Ilirska Bistrica in 8. aprila prvič nastopili na koncertu v izolskem gledališču. Ti učenci so: Matjaž Kaluža, Laura Zafred, Sanja Bekrić in Rok Hrvatin.

Želja orkestra je, da bi se predstavil v vsakem kraju iz katerega prihajajo otroci. Ravno zato smo orkester povabili tudi v Ilirsko Bistrico, kjer se bo najprej predstavil učencem obeh osnovnih šol, v večernih urah pa še ostalim občanom.

Starši, organizatorji te kulturne prireditve, vabimo vse bralce Snežnika na koncert, ki bo v petek, 11. oktobra 1996, ob 18. uri v dvorani Doma na Vidmu. Vstopnina bo namenjena za delo in življenje otrok v orke-

in mladinskih orkestru v kraju Castiglione del Lago pri Perugii, kjer je orkester osvojil 1. mesto. Tako kot v Budimpešti, je tudi tukaj požel velik uspeh, ne samo zaradi občudovanja vredne kvalitete izvajanja in izbora programa, ampak tudi zato, ker je bila to edina skupina, ki je predstavljala tri države.

Septembra je orkester nastopal še na prireditvi ob 1000-letnici Avstrije v Bad Bleibergu. Mlade člane orkestra čaka do konca leta še veliko dela. Po koncertu v našem mestu se bodo odpravili na turnejo po Češki, čaka-

stru, s hvaležnostjo pa bomo sprejeli vsakršno pomoč pri organizaciji tega kulturnega dogodka. Vse informacije lahko dobite pri starših zgoraj omenjenih otrok ali na sedežu ZKO Ilirska Bistrica.

Otroci in njihovi starši bodo zapustili Ilirsko Bistrico v poznih urah. Upamo in želimo si, da bodo v svoj domači kraj odnesli lepe vtise in spomine na gostovanje in nastopanje v Ilirski Bistrici.

Damjana Benigar Kaluža,
predstavnica staršev za YEM Primorske

FILM

Filmsko gledališče

Zveza Kulturnih organizacij Ilirska Bistrica je po dolgih letih spet organizirala filmski abonma s ciljem, da bi obudila zanimanje za filme kvalitetnejše vsebine in povečala število obiskovalcev ilirskobistriškega kina.

Pomembno je zlasti to, da bo cena vstopnic za abonente nižja (400 tolarjev za predstavu) in da jih bo do novega leta čakal stalni sedež ob torkih in sobotah.

Program vključuje predvsem novejša, kvalitetna in komercialno uspešna filma: ameriški drami 'Zadnji sprehod' in 'Othello', špansko dramo 'Cvet moje mladosti', ameriški thriller 'V objemu s tujcem', angleško dramo 'Carrington', ameriški znanstvenofantastični spektakel 'Dan neodvisnosti', ameriško dramo 'Hiša duhov' in ameriški thriller 'Zoe do groba'.

Če bo dovolj interesa, bo ZKO Ilirska Bistrica novembra vpisovala abonma tudi za drugi del sezone (od januarja do maja 1997).

Ceno za 8 predstav lahko poravnate v dveh obrokih, prvo polovico (1.600 tolarjev) ob vpisu, drugo polovico pa do 15. novembra 1996. Vstopnice dobite na sedežu ZKO Il. Bistrica, kjer sprejemajo tudi vplačila.

RAZPIS

VIII. ex tempore 'Prem 96'

Galerija na Vidmu, Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica, Zveza kulturnih društev Postojna in Pivka ter Zveza kulturnih organizacij Sežana organizirajo VIII. ex tempore "Prem 96", ki bo potekal na Premu in v Ilirski Bistrici od 28. septembra do 5. oktobra 1996. Svečana otvoritev razstave in podelitev nagrad bo v petek, 25. oktobra 1996, v Galeriji na Vidmu. Razstava bo v Ilirski Bistrici odprta do 7. novembra, v Postojni od 8. do 23. novembra in v Sežani od 28. novembra do 14. decembra 1996.

Priglasitev in žigosanje podlag bo v soboto, 28. septembra, od 10. do 13. ure na Premskem gradu in od torka, 29. septembra, do vključno sobote, 5. oktobra 1996, od 15. do 18. ure v Galeriji na Vidmu, Gregorčičeva ulica 2, Ilirska Bistrica.

Vsak udeleženec sme žigosati največ tri podlage. Izbira tehnike je prosta. Dimenzije izbranih del ne smejo presežati velikosti 200 x 200 cm. Vsa dela morajo biti opremljena za razstavo (okvir, letvice). Na hrbtni strani vsakega dela mora biti označeno ime avtorja, njegov naslov, naslov dela in prodajna cena (bruto v SIT). Dela morajo biti oddana do 12. ure 12. oktobra 1996 v Galeriji na Vidmu.

Teme letošnjega ex tempore so: stari del Ilirske Bistrice z okolico, stari del Postojne - Majland, jesenski Kras in prosta tema.

Strokovna žirija - Dejan Mehmedović, umetnostni zgodovinar in likovni kritik iz Kopra, Biserka Smoljan Čerina, umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka z Reke, Polona Škodič, umetnostna zgodovinarica in likovna kriti-

čarka iz Postojne, Vili Borjančič, umetnostni zgodovinar in likovni kritik iz Sežane, ter Jože Šajn, slikar iz Ilirske Bistrice, bo pregledala in izbrala najboljša dela.

Podelila bo VELIKO ODKUPNO NAGRADO v višini 140.000,00 SIT bruto, ki jo prispeva Zavarovalnica Triglav d.d., Območna enota Postojna, PET PRVIH ODKUPNIH NAGRAD (Adriatic d.d., Koper, Galerija na Vidmu, Ilirska Bistrica, Postojnska jama Turizem d.o.o., Postojna, Poliuretani-Plama d.d., Podgrad in Splošna banka Koper d.d., Koper) v vrednosti 100.000,00 SIT bruto, PET ČASTNIH DIPLOM ter izbrala dela za razstavo. Nagradenci so dolžni odstopiti nagrajene slike neglede na določene prodajne cene.

Razstavljenih bo maksimalno 50 del. Strokovna žirija lahko za razstavo izbere tudi več del istega avtorja. Avtorji lahko svoje izdelke prevzamejo po končani zadnji razstavi v Galeriji na Vidmu. Razstavljeni dela, ki ne bodo prevzeta do 24. decembra 1996 postanejo last Galerije na Vidmu brez kakršnihkoli finančnih obveznosti.

ZBOROVSKO PETJE

Pevski koncert na Snežniku

V soboto, 14. septembra, je Snežnik doživel posebno in prijetno prireditev. V goste mu je prišlo 25 pevcev Moškega pevskega zbora iz Podnarta pri Kropi in uprizorilo prvi pevski koncert.

Vetroven dan je pevce prisilil, da so opravili načrtovani koncert kar v planinski koči, ki je bila skoraj premajhna za vse hvaležne poslušalce - mnogi so se povzpeli na vrh Snežnika prav zaradi pevskega nastopa vrlih Gorenjcev.

Moški pevski zbor iz Podnarta deluje že 31 let, zadnjih šestnajst let pa ga vodi dirigent Igi Gašperčič. Posebnost zbora je predvsem to, da že dolgo začena novo pevsko sezono s koncerti na eni izmed slovenskih gora. Prva leta so Podnartovčani prepevali le na Kredarici, že 25 let pa obiskujejo različne gore Julijskih in Kamniških Alp ter Karavank. Lani so se prvič odpravili na Primorsko in priredili koncert na Nanosu.

Prof. Stane Mihelič, ki je povezoval pevski nastop, je bil skupaj s člani zbora navdušen nad Snežnikom. Moški pevski zbor iz Podnarta je, poleg slovenskih planinskih,

domoljubnih in umetnih pesmi, zapel tudi pesmi, ki so jih napisali avtorji "izpod Snežnika": Miroslav Vilhar, Fran Gerbič in Radovan Gobec. S prepevanjem njihovih pesmi je zbor simbolično povezal svoj nastop s tokratnim krajem koncerta.

Z nastopom je bil zelo zadovoljen tudi Igi Gregorič, ki je ugotovil, da ima koča na Snežniku kar primerno akustiko.

Oskrbnika koč, zakonca Majda in Janko Ferlež, sta se s pomočjo bistriških planincev ves čas trudila, da je bilo gorenjskim pevcem na Snežniku prijetno.

Po svoje se je izkazal tudi Snežnik - primorski velikan, ki je Gorenjce pričakal s snegom, meglo in vetrom, že po nekaj urah pa jih je presenetil z enkratnim razgledom po vsej naši domovini in kvarnerskih otokih.

Tekst in fotografija:
Vojko Čeligoj

GLEDALIŠKO-GLASBENI ABONMA

V znamenju humorja

Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica vabi k vpisu v gledališko-glasbeni abonma za sezono 1996/97. Zaradi visokih cen gostovanj in slabega obiska na lanskim predstavah, v letošnji sezoni ne bo nobenega gledališkega dogodka v Domu na Vidmu. Prav zato je organiziran ogled predstav v gledaliških hišah ena izmed možnosti za vse ljubitelje gledališča in glasbe, ki si bodo letos lahko ogledali 5 gledaliških predstav in eno opero.

Zveza kulturnih organizacij je za prihajajočo sezono izbrala predstave, ki obetajo obilico humorja, za kvaliteto izvedbe pa bodo poskrbele uveljavljene in priznane gledališke hiše v Ljubljani, Trstu in na Reki. ZKO Ilirska Bistrica predpostavlja, da so režiserji prilagodili zelo različna dela slovenskemu razumevanju in občutenju humorja. Program vključuje dela Toneta Partljiča 'Politika, bolezen moja', Isaaca B. Singerja in Zijaha A. Sokolovića 'Norci iz Harlema' (Mestno gledališče ljubljansko), Borisa Kobala 'Afrika', Branislava Nušića 'Žaluziji ostali' in Toma Stopparda 'Arkadija' (Slovensko stalno gledališče Trst) ter opero Jakova Gotovca 'Ero s onog svijeta' (HNK Ivana pl. Zajca Rijeka).

Če se bo iz Knežaka, Jelšan, Podgrada in Kuteževega oziroma iz okolice naštetih krajev prijavilo večje število abonementov, bo tudi letos organiziran avtobusni prevoz ob nespremenjeni ceni. Pred ogledom vsake pred-

stave (vrstni red še ni točno znan), bodo abonenti prejeli dodatne informacije o vsebini, zasedbi vlog, režiserju itd. ter druga obvestila o kulturnih dogodkih na Ilirskobistriškem in drugje.

V Ilirski Bistrici razmišljajo tudi o organiziranju lutkovnih predstav za otroke. Prva predstava bo predvidoma ob koncu meseca oktobra, o čemer boste pravočasno obveščeni.

Cena abonmaja, ki vključuje avtobusni prevoz in vstopnice, je 14.200 tolarjev in jo je možno poravnati v petih dvomesečnih obrokih. Za tiste, ki se bodo odločili za ta način plačila, velja, da bodo ob vpisu do petka, 4. oktobra 1996, plačali 3.000 tolarjev, nato pa do 10. junija 1997 še štirikrat po 2.800 tolarjev.

Informacije in vpis: Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica, Bazoviška ulica 26, tel./fax: (067) 81-250.

Trenutki odločitve

Človeško življenje je ena sama ironija usode, kar velja tudi zame. V času, ko bi mi morala hrbtenica spet postati upogljiva, je moja drža postala pokončna. Večino življenja sem bil živa elastika: moj poklon, klanjam se, ... Kaj je vzrok moje sedanje drže v stilu štil od metle? Banalnost. Hrbtenična vretenca so se mi zaradi stalnega pripogibanja znučala in v današnjih nezanesljivih časih hodim pokonci kot sveča. Kljub temu, da se je tudi v demokraciji potrebno znati klanjati.

Hec je, da se je Jožkotu dogodil ravno obraten zasuk. Vse svoje življenje je bil trden mož, pokončen. A hrbtenica je tudi njega izdala in sedaj, ne kriv ne dolžen, hiti po Bistrici sklonjen v dve gubi. Naj vas videz ne vara; kljub navidezni neboljnosti je zelo nevaren, saj so njegovi možgani vedno tapravi, raziskovalnega in nemirnega duha. Vidi in sliši veliko bolj kot literarno nezanimivi ljudje. A jaz bom nadaljeval o sebi, kajti vsakdo najbolj ljubi sebe.

Zame so nastopili kritični trenutki. Sem totalno v r... Kriv sem sam, saj sem zadnjič obljubil, da bom poročal o še eni knjigi iz serije Moja resnica. Gre za knjigo Kučanov klan. Šel sem v knjižnico, da bi si to famozno knjigo izposodil, pa so mi punce rekle, da bom moral lepo počakati, saj je pred mano še kakih petnajst potrpežljivo čakajočih. Po debelem mesecu in pol sem prišel na vrsto, prejel knjigo in priporočilo, naj jo čimprej preberem in vrnem, ker je vrsta prosilcev vsak dan daljša. Šele na koncu branja sem spoznal, da bom moral o čitvu poročati tako, da se bom na vsak način nekemu zameril. To pa v teh časih ni zdravo. V primeru, da bom soglašal z avtorjem, ki ne hvali sebe ampak špota druge, me bo Kučanov klan, imenovan tudi Organizacija ali nekdanja nomenklatura ali udbomafija (prosto po Edu Ravnikarju), zabetoniral v kakšen steber viadukta nove avtoceste v okolici Divače, kjer je cementa in asfalta za prasce futrat. In nasprotno: če se s piscem ne bom strinjal, me bo pljuvala druga stran, kar potrjuje moje zaključke ob študiju slovenske bipolarne nuje.

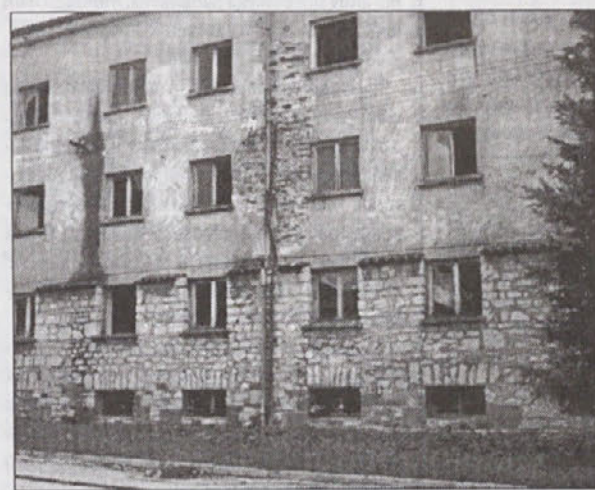
V knjigi berem o ljudeh, ki so nekdanje konfiscirali, nacionalizirali in podobno, sedaj pa njihovi sinovi in hčerke demokratizirajo, manipulirajo, malverzirajo in tranzicijsko

denacionalizirajo. Tega nikoli ni in tudi sedaj ne more početi kdorkoli: včasih so si to privoščili tisti iz "naših družin", danes pa taki iz "dobrih familij". J. J. se je na primer zelo trudil, a ni nikoli uspel, ker je bil iz nepravde družine. In kaj lahko postane človek iz dobre familije? Delodajalec. Ja, če smo prešli v tržno gospodarstvo, ali bolj grdo zapisano kapitalizem, torej potrebujemo kapitaliste. Povejte mi, kdo na svetu je obogatel na pošten način. Takih ni. Jaz poznam samo eno izjemo. To je bil Onassis. Najbolj enostavno je, da so postali novi bogataši in gospodarji bivši nomenklaturci in nekateri podrepani iz strank naše pomladi. Po mojem mnenju gre za popolnoma normalno evolucijo dialektičnega tipa.

Najbolj zanimiv del kriminalke Kučanov klan je zadnja tretjina knjige, v kateri so navedena imena in priimki vseh protagonistov, ki so omenjeni v tem hudobnem pamfletu. Jih je za manjši telefonski imenik. Iz naše občine imamo samo enega predstavnika in eno lokalno politično stranko, iz česar sledi, da pri nas deviantnih primerov skorajda ni. Ljubiteljem tovrstne literature sporočam, da je druga knjiga pisana v nadaljevanjih. V mislih imam revijo MAG. Tudi v tem tedniku je naštetih veliko imen, a dosedaj le eno iz naših logov. Smo zares v vsakem pomenu zelo zdrava družba. Da ne pozabim. Med navedenimi sem zasledil tudi Janeza Zemljariča, ki sem si ga zapomnil takrat, ko se je spraval nad nekega novinarja, ker mu je le-ta postavil za tiste čase provokativno vprašanje. Po slapu grdih besed so ostali časnikarji olikani ostali na svojih mestih, za razliko od novinarjev, ki so nesramno zapustili Bossijevo tiskovno konferenco, ko se je Padanijan spoprijel z neko radijsko poročevalko. Tudi novinarji niso več tisto, kar so nekdanji bili.

Psi lajajo, mi pa gremo naprej. Pravijo, da lepa slovenščina lepo mesto najde. Listam revijo Jana, prijetno, priljubljeno ... Kot vsi, ki pišejo, se tudi sodelavci te feministične revije trudijo za lep materin jezik. Za besedo "najstnica" so izumili nadomestilo "smrklija". Vlečejo jo po vseh člankih in prilogah in prikuhah. Kaj pa moška oblika smrklije. Ja smrkelj vendar. Meni bi bila še bolj všeč domača oblika "šmrkelj". Primer: šmrkelj se je zatreskal v smrklijo ... V isti reviji

uporabljajo za - oprostite - besedico "rit" veliko manj pohujšljivo in prostaško zve-nečo "ritko". Poznajo seksi ritke, okrogle ritke ... Jaz bi Jano preimenoval v Jančiko. Tko srčan in luštkan ime, a ne?

V Trnovem stoji ali leži poleg hotela stavba, ki jo že od pamtiveka imenujemo "Soča". Njeno ime baje izvira iz časov prve svetovne vojne in predstavlja spomin na slavno soško fronto. Tudi "Soča" vsebuje obilico vidnih sledov vojne vihe. Vojko mi je povedal, da bi Američani menda želeli snemati vojni film in bi nekaj sarajevskih scen zelo sugestivno posneli prav na naši lokaciji. Domačini so jenkijem povedali, da so njega dni v stavbo prihajali stokajoči ljudje, iz nje pa odhajali tuleč, saj je bila v stavbi stacionirana zobna ambulanta. Vsem je bilo nebesnomodro jasno, da bo atmosfera takratna ... Bomo videli kaj bo. Prihodnjič vas bom seznanil s tragično usodo nekdanje restavracije Triglav na Placu. Posledice iz prve svetovne vojne so zanj bridke in brzokone usodne.

Zadnjih nekaj let poteka reforma šolstva. Zahteve po nazornem pouku so vse večje. Odlično lansko idejo OŠ A. Žnidaršiča, da bi šole popravljali jeseni in ne v času počitnic, so letos "kopirali" v Knežaku. Gre za tehnično vzgojo "na licu mesta". V prihodnosti pričakujemo povečano število vpisanih v šole za zidarje, gradbene tehnike in inženirje, elektricarje, kolarje, mizarje itd., ki bodo mogoče kdaj uredili tudi Premski grad, saj oškrbljen kraljuje nad našo dolino.

Brali smo, da občinski svetniki nimajo lepega mnenja o rezultatih aktivnosti občinske uprave. Da stvari ne funkcionirajo dobro, pravijo. In kaj meni "uprava"?

Pa triindvajset svetnikov, ki nam po glavah hodijo, hodijo, hodijo ... se na koncu obrnejo, spet hodijo in nam vsi komandirajo, prav zares ...

Sedaj pa namesto zajetja sape majčken oglaš: zbiram slike znamenitih vodij, kraljev, cesarjev in ostalih očetov domovine. Vljudo prosim za portreta vodij obeh balkanskih regionalnih sil. Plačam po dogovoru. Konec oddiha.

Najvišje vrednote naše civilizacije so: ljubezen do domovine (nekdanj širše, sedaj ožje), svoboda, demokracija. Najsvetlejša in najsvežija je dati življenje za domovino. Tovrstna tradicija je izrazita pri Srbih, ki svojim otrokom že v zibelki deklamirajo: "Kad se bije na Kosovu bitka..." Šešli (tako smo poslušali ASTRO, 19,2° vzhodno, ko so Serajevo bombardirali privilegirani okoličani) zaje ..., da Slovenci nismo tega kova, torej hrabri, junaški itd. itd., temveč furmani prevzetne avstrijske gospode. To mi je verjetno prišlo na misel ob spominu na lipicance ... Da to, tega, temu, to, pri tem, s tem ... ni tako, dokazuje naša ponarodela pesem. Posvečam jo Matjažu, ki je pred nekaj dnevi upihnil 7 svečk za svoj rojstni dan. Čestitkam mame, ateta, sestre Marice in osebja Radia 94 se pridružujem tudi jaz. Srečno, Matjažek!

Mi smo vojaki korenjaki; kako nas gledajo ljudje, pa pravijo - to so junaki, ki se nikogar ne boje.

Velike delamo korake, pred nami boben ropota, papirnate so naše čake in puške naše iz lesa.

Ko bomo pa nekoč dorasli, železo bo, kar zdaj je les, ko bodo drugi krave pasli, vojaki bomo mi zares.

Pozdrav na desno!
Dimitrij Bonano

NOČNA KRONIKA

Ne zagrinjaj mi sonca v nedeljo zjutraj

Nedelja je vedno pusta in prazna, tudi če je angelska. Tako namreč pravimo prvi septembrski nedelji, ker se že naslednji dan začne novo šolsko leto. Letos je bilo res v znamenju "angelov varuhov", ki so kar valili avtomobiliste ali še lepše povedano - motorizirane državljane -, naj vendar že enkrat premaknejo svoja vozila izpred oznake "šola". Ti angeli niso bili nevidni, marveč so lepo varovali vse prehode, na katerih se navadno zadržujejo šolarji, nosili pa so plave uniforme, kot se za takšne priložnosti spodobi. Mulcem je seveda to pasalo, saj so lahko neovirano skakali po cesti in to en sam dan, ker pozneje veljajo druga pravila. Cesta namreč ni za vse ...

V naši oziroma moji ulici nedelja ni tako dolgočasna kakor drugod. Že ob šestih pričnejo ženske šklepetati s šalicami za kavo, kar je uvod v posebni nedeljski jutranji obred. Navadno se ga udeležijo skoraj vsi kra-jani, ki smejo piti to zlahtno črnino, ali pa tudi ne. Na to se ne gleda, ker zdravje ni zmeraj vse, kar še imamo. Važni so medčloveški odnosi, čeprav ti po takšni kislici lahko zvije želodec. Tudi žrtve so potrebne za narodov blagor, čeprav ne ravno človeške.

In še vedno je nedelja zjutraj, pusta in prazna. Ljudje zehajo do onemoglosti, žvečijo postarane novice in se pogovarjajo o vremenu preteklega dne. Odprem radio in tudi tu ni nič novega. Same male lumparije

v nočni kroniki. Nekje so pijanci razgrajali in se pretepali, drugje so spet ukradli avto, v nekem kraju (spet) vlomili v trafiko ter odnesli cigarete ... Nič novega pod soncem, vam rečem. Ne vem zakaj ne oznanijo takravnih lumpov, ko nam servirajo samo škart dan za dnem? No ja, če ne bi policaji polovili tamalnih rib, bi jim tudi te zrasle v velike. Kaj hočemo, tako mora biti. Nekaj pa me le razvedri; novica namreč, da so se stepli cigani v nedeljo zjutraj pred vseslovenskim romarskim svetiščem na Brezjah in to samo zato, ker se niso mogli sporazumeti o glasbi, s katero bi počastili Marijo. Potegnili

so nože ter dva malo priklali, le toliko, da je poteklo nekaj krvi. Seveda so slučajno prišli mimo policaji, ki so vročerkveže hitro ohladili, manjkali pa niso niti novinarji in TV. Poučna zgodba. Pametno bi bilo, ko bi vsi tisti, ki se še kar naprej prepirajo o tem, kdo je zmagal v prejšnji vojni in na čigavi strani je bil, neke nedelje skupaj poromali na Brezje in kot tisti cigani na pravem kraju poravnali svoje račune. Prav gotovo bi jim odleglo in nam tudi, ko moramo dan za dnem še kar naprej poslušati, kdo vse nam je priboril svobodo in za kakšno ceno. Mi, mlajša generacija, bi to radi videli v ži-

vo, ne samo v igranih filmih, zato bi bila takale nočna kronika kar pravnja. Začeli bi namreč verjeti, da mislijo resno. Ob ponedeljskih zjutraj ne bi hodili po cesti tako čemernih obrazov, čeprav bi kdo imel kakšen rog več na glavi, vendar bi hodil vsaj pokonci, brez političnega kozmodiska ...

To je zaenkrat vse v moji nočni kroniki. Če je bolj mizerna, ste si sami krivi, ker ne storite nič takega, da bi bilo vredno javne objave. Potrudite se, pa bo bolj pestro in še dolgčas vam ne bo v nedeljo zjutraj!

Jože Stegu

P. S.: Rad bi pozdravil dve naši dekleti, Lučko G. in Marijo K., ker si to vsekakor zaslužita. Prva pridno streže ljudem v trgovini, ki pa ima, kot pravijo, zagrajen pločnik, a to nikogar pretirano ne moti, saj njena mladostna svežina prekrije tudi tovrstne gradbene spodrsiljave. Kruh iz veselih mladih rok bolj tekne. Marija je maturantka. Skoraj vse zadnje šolsko leto je morala zaradi materine bolezni sama skrbeti za dom, opravljati kmečka dela ter hoditi v šolo. Mimogrede naj omenim, da je zelo uspešno opravila maturator in se ni nikoli pritoževala, ker so njene sovrstnice lahko brezskrbno poplesovale po diskotekah, medtem ko se je morala spopadati z vsakdanjimi težavami odrasle ženske. Želim ji srečno in mirno študijsko jesen v Ljubljani! Škoda, da ne bo zdravnica, ko ima tako strog pogled, a lepe očke in nasmehe, da bi bolniki ob njej hitro pozabili na vse težave ... No, dekleti, nikar se ne utrudite prehitro. Mi smo z vama! Pa srečno!

NOVOSTI V KNJIŽNICI

Leposlovje za odrasle

Canetti, V.: Rumena ulica; Levis, C. S.: Pisma izkušnega hudiča, Zdravica izkušnega hudiča; Gluvič, G.: Sprejmi valček z zaprtimi usti; Rebula, A.: Previsna leta: Dnevnik 1974-1975; Škof, J.: Trinajsto prase; Košuta, M.: Na hrbtu vala; Jelinčič, D.: Tema na pomolu; Poldaj, T.: Moja Krnica; Kodrič, Z.: Blaženi Franc Rihtarič; Levstik, V.: Hilarij Pernat; Vokač, Z.: Knjiga senc; Snoj, J.: Med besedo in Bogom; Bobin, C.: Šibkost angelov.

Strokovna literatura za odrasle

Sruk, V.: Leksikon politike; Mlinarič, J.: Kartuziji Žiže in Jurklošter; Hisamatsu, S.: Polnost nič; Hribar, T.: Pustiti biti; Plato: Harmid; Heidegger, M.: Kantova teza o biti; Heraclitus Ephesus: Fragmenti; Hribar, S.: Edvard Kocbek in Križarsko gibanje; Parmenides: Fragmenti; Freud, S.: Prihodnost neke iluzije; Nečak, D.: Avstrijska legija II.; Glazer, J.: Razprave, članki, ocene; Pediček, F.: Edukacija danes; Sachs, H.: Toscanini; Kadivec, J.: Začnite s slovenskimi Okni 95; Lipužič, B.: Izobraževanje na razpotju; Apicius: Umetnost kuhanja; Vermont, J.-P.: Mit in tragedija v Stari Grčiji; Radovanović, S.: Maribor; Slana, S.: Brdo pri Kranju; Jerman, I.: Gen v valovih; Kerševan, M.: Cerkev, politika, Slovenci po letu 1990; Gogala, R.: Boj za južno mejo. Istra; Cesar, E.: Slovenska kultura v obdobju okupacije in narodno-osvobodilnega boja; Rus, V.: Žive vrednote antifašizma; Stanojevič, M.: Socialno partnerstvo; Kanjuo-M., A.: Ženske v menedžmentu; Dali, S.: Dali: življenje in delo; Sisley, A.: Sisley: življenje in delo; Pissaro, C.: Pissaro: življenje in delo; Chagall, M.: Chagall: življenje in delo; Botticelli, S.: Botticelli: življenje in delo; Picasso, P.: Picasso: življenje in delo; Alessandrini, G.: Organizacija izobraževanja; Ob vstopu otroka v šolo; Bergant, E.: Slovenski olimpijci: 1912-1996; Mojstri klasične glasbe in njihova dela (Rodrigo, Gershwin); Town, G.: Plavaj, kolesari, teci; Razvijanje podjetniških idej; Muzevič, B.: Pozabljeni svetovi; Fajmut, S.: Kultura pitja čaja; Tavčar, M.: Uspešna prodaja je ključ do uspeha; Stein B., O.: Oče naš; Karlinov simpozij v Rimu; Princič, V.: Pregnanji; Langer, A.: Odločitev za sožitje; Profesionalna etika pri delu z ljudmi; Slovenija v novi Evropi; Russett, B.: Svetovna politika; Odvisnost - družbeni problem včeraj, danes, jutri; Kuhar, D.: Besedijana, Trubariana; Chia, M.: Tao ljubezni: nega ženske seksualne energije, Tao ljubezni: nega moške seksualne energije; Škarič, I.: V iskanju izgubljenega govora; Grabnar, B.: Zagrijalo prihodnosti; Smith, H.: Svetovne religije; Papotnik, A.: 101 izdelek iz odpadne embalaže; Makarovič, J.: Grenki kruh; Ruppel, D.: Slovenske slovesnosti in vsakdanjosti; Mlakar, J.: Med šmarno goro in Mont Blancom; Koruza, J.: Značaj pesniškega zbornika; Gorica v slovenski književnosti; Granda, S.: Dolenjska v revolucionarnem letu 1848/49.

Leposlovje za mladino

Manček, M.: Kaj pričakujejo živali od olimpiade; Hawkins, M.: Lisjaček Tomi gre v posteljo, Lisjaček Tomi je izgubil rep, Lisjaček Tomi v kuhinji, Lisjaček Tomi dobi norice; Ezra, M.: Lačna vidra; Sykes, J.: Psst!, Želod za malico.

Strokovna literatura za mladino

Robins, D.: Otroška svetovna kuharska knjiga; Parker, S.: Kako deluje narava; Gerbič, I.: Zanimiva elektrotehnika.

URE PRAVLJIC

Knjižnica Makse Samsa bo od septembra dalje vsak četrtek prirejala ure pravljic. Med 10. in 11. uro se jih lahko udeležijo vsi predšolski otroci, ki ne obiskujejo vrtca.

Dogodek, kot ga še ni bilo

I. slovensko-hrvaški festival v Ilirski Bistrici

Prireditve, ki je bila 8. oktobra 1950, in čas, v katerem je Bistrica doživela to pomembno slavo, ki naj bi bilo izraz dobrososedskega prijateljstva dveh narodov, sta se krepko odmaknili in skorajda utočila v pozabo. Pa vendar bi v preteklosti ali sedanjosti II. Bistrice težko našli dogodek, s katerim bi lahko primerjali dogajanje ob I. slovensko-hrvaškem festivalu pred skoraj petdesetimi leti. Ostalo je pri prvem festivalu, naslednjega ni bilo doslej več. Na dogodek spominja le priložnostni poštni žig bistrške pošte, prvi tak žig na Bistriškem in tretji na Primorskem.

Festival v Il. Bistrici in v vsem tedanjem ilirskobistriškem okraju je bil zamišljen kot veliko slavje ob 3. obletnici priključitve Slovenskega Primorja, Istre in Kvarnerskih otokov k Jugoslaviji. Organizatorji festivala so bili tedanji okraj Ilirska Bistrica, Postojna in Sežana ter nekateri okraj reške oblasti.

Na ta pomemben dogodek so se mnogi kraji na hrvaški in slovenski strani dolgo in skrbno pripravljali. Novinar S. G. (verjetno Stane Gabrovec) je v 'Slovenskem poročevalcu' 9. oktobra 1950 zapisal:

"V Jelšanah, Novokračinah, Obrovu in Slivju so prav v ta namen dogradili odre in novozgrajenih zadružnih domovih. V Ilirski Bistrici so prosvetni oder povečali, tamkajšnji fizikulturniki pa so dogradili velik fizikulturni stadion."

Prav gradnja stadiona "Ilirije", sedaj bolj znane pod imenom "campo" je bila v tem času največja investicija v športne objekte na Bistriškem. Igrišče je bilo spozidano s klesanim kamnom, odstranjena je bila blatna površina, nasuta je bila drenažna plast in čeznjo "leš" - livarski pepel, ki so ga z železnico pripeljali celo z Jesenic. Igrišče je bilo ograjeno z leseno ograjo in tudi sicer zgledno urejeno za tedanje prilike. Vojska, pa šolska in druga mladina je vložila v vsa ta dela na tisoče delovnih ur, ali kot se je tedaj reklo "udarniških ur".

Gotovo je spomin še najbolj živ pri organizatorjih te prireditve. Ena od njih je bila Minka Cek Lavrenčič, ki je povedala, da je obsežno organizatorsko delo festivala vodilo kar nekaj odborov in pododborov. Sama je vodila kulturno komisijo, za tehnično plat prireditve je skrbel Stano Logar ...

Osemdesetletni Anton Knafelc se živo spominja, kako resno so se Bistričani lotili priprav na kulturne prireditve in še posebej na izvedbo ljudske igre "Divji lovec", ki jo je režiral, kot mnogo drugih, Saša Ličan. Bistričanka Minka Smukova, ki je ob Janezu iz naslovne vloge (upodobil ga je Milovan Bilec) igrala Majdo, glavno žensko vlogo, je še navdušena nad uspehom igre in gostovanji v sosednjih krajih. Še posebej pa se spominja baletnega nastopa domačinke Silve Japel, poročene Primožič, članice ljubljanskega baleta, na eni od prireditev v Bistrici. Verjetno je bil to prvi baletni nastop na bistrškem odru, saj ga je bistrška publika burno pozdravila.

"Za festival se je posebno skrbno pripravljalo tudi kulturno-prosvetno društvo 'SLOGA' v Jelšanah, ki ima pestro in bogato tradicijo, saj praznuje prav to leto že 90-letnico svojega obstoja. (natančneje 86-letnico, op. V. Č.) Zelo pridno so se za festival pripravljali tudi kulturno-prosvetna društva Reške oblasti ..."

Vrhunec festivalskih prireditev je bil določen za čas od 1. do vključno 8. oktobra 1950 v Il. Bistrici. V dobrem tednu so se zvrstile številne prireditve z vrhunskimi slovenskimi in hrvaškimi umetniki, glasbeniki, pevskimi in folklornimi skupinami, kot jih še ni bilo naenkrat v Il. Bistrici.

V torek, 3. oktobra 1950, je 'Ljudska pravica' objavila prijazno vabilo svojim bralcem, da se udeležijo zaključnih prireditev ilirskobistriškega festivala v nedeljo, 8. oktobra, ob 8. uri. Še posebej so zapisali: "Vabimo vse ljubitelje Primorske ..."

'Slovenski poročevalec' je zapisal: "Prireditve v dneh festivala pa so bile povsod prav pestre in bogate. Pri fizikulturnih prireditvah so sodelovali fizikulturniki JA, Ilirske Bistrice, Reke, Ogulina, Postojna in Radovljice. Po mnogih vaseh so bile že tudi vrste kulturnih nastopov, akademij, iger, koncertov in literarno glasbenih večerov, tako v Jelšanah, Novokračinah, Hrušici, v Slivju in drugod. Posamezne igralske družine in pevski zbori so gostovali v mnogih vaseh. Na vseh prireditvah je bilo prisotnih doslej okrog 7920 ljudi."

V ponedeljek, 2. oktobra, so priredili slovenski in hrvaški književniki in umetniki velik lite-

ramo glasbeni večer, kjer so sodelovali Vladimir Rudžak, baritonist zagrebške opere, Vilma Bukovčeva, članica ljubljanske opere, dr. Danilo Švara, dirigent ljubljanske opere, slovenska književnika Ferdo Godina in Ivo Minatti iz Ljubljane in Drago Gervais z Reke in Pero Ljubiš iz Zagreba.

Predavanja Ljudske univerze na Premu se je udeležilo okrog 350 ljudi, v Podgradu pa celo 820 (vojske in civilnega prebivalstva)."

Posebne priprave so bile posvečene zaključnim slavnostim v nedeljo, 8. oktobra. Prireditveni prostor je bil pripravljen na Žabovici, velikem travniku ob izteku Bazoviške ulice. Prizorišče je bilo bogato okrašeno s številnimi slovenskimi, hrvaškimi in državnimi zastavami, vhod pa je bil tam, kjer je danes bencinska črpalka Istra Benza. Velik lesen oder je lahko sprejel kar nekaj sto nastopajočih.

Bistričane je na slavnost že ob svitanju pozvala "budnica" domače godbe na pihala, ki je obkrožila vse mesto, predvsem pa jasen dan, ki je po svoje napovedal prijetno slovesnost. Na slavnostni prostor so se zgrinjale množice domačinov in številnih gostov, ki so v Bistrico prišli z vlaki, kamioni, tudi vojaškimi, in z redkimi avtobusi. Poglejmo, kaj o sami prireditvi piše novinar v 'Slovenskem poročevalcu':

"Zaključek festivala je bil zelo svečan. Ob tej priliki je govoril tudi predsednik Prezidijske ljudske skupščine France Bevk. Kulturno-umetniški program pa je bil izredno pester in so ga izvajali pevski zbori iz Trsta, otoka Paga in Raba ter folklorna sekcija SKUD 'Tone Tomšič' iz Ljubljane, godbe na pihala iz Opatije, Trsta, Sežane, Ilirske Bistrice ter tamburaški zbor iz Senja.

Potek festivala kaže, da je bil to največji festival pri nas v tem letu, ogromna udeležba na festivalu pa dokazuje, kako veliko je zanimanje prebivalstva za kulturno-umetniško dejavnost. Ta I. slovensko-hrvaški festival bo brez dvoma mnogo pripomogel k utrditvi bratstva med našimi narodi, prav tako pa dokazuje uspeh festivala, da krepko odpravljamo sledove fašističnega zatiranja tudi v kulturnem življenju našoj ljudi. S. G."

Prireditve so trajale ves dan. Po mestu je odmevala glasba godb na pihala, vrstili so se športni nastopi, ljudsko rajanje ... Vsekakor je šlo za občudovanja vredno prireditev, ki je naš kraj vsestransko povzdignila iz anonimnosti.

Kot vedno so bistrški hudomušneži slovesnost na Žabovici komentirali po svoje. Poseben razlog pa so dobili, ko se je med nastopom folklornih oder v sredini udril za dobrega pol merta in povzročil trenutek zmede. "Še dobro, da se ni podrl cel oder, ko pa je bilo na njem toliko pomembnih ... iz Ljubljane in Zagreba!"

'Riječki Novi list' je v torek, 10. oktobra, vzhičeno pisal o pomembnem dogodku v Ilirski Bistrici: "Festival je bil letos organiziran prvič, da na kulturnem področju zbližja Hrvate in Slovence, predvsem prebivalce novoosvojenih krajev. Na njem je nastopilo nad tisoč nastopajočih, od katerih jih je bilo največ iz novoosvojenih krajev, Reke, Pulja, Raše, Podlabina, Ilirske Bistrice in drugih mest. Sodelovala pa so tudi društva iz Ljubljane, Kranja, Paga, Senja in Trsta.

Prireditve so si sledile ves teden po vseh vaseh okraja, na njih pa je sodelovalo 22.000 gledalcev. V okviru festivala je bilo odprtih pet gledaliških odrov v zadružnih domovih, številne razstave in knjižnice. Med festivalom so mnoge kraje obiskali hrvaški in slovenski književniki in umetniki.

Predvideva se, da bodo takšni festivali organizirani tudi v prihodnje in to izmenoma v hrvaškem in slovenskem delu Primorja."

No, kot vemo, je ostalo le pri tem festivalu. Bil je torej prvi in zadnji hkrati.

Žal avtorju tega spominskega sestavka ni uspelo dobiti niti ene same fotografije te slovesnosti; ne doma v Bistrici ne pri znanih fotografih ne v arhi-

vu občine ne v arhivu dnevnika 'Delo' (naslednika Slovenskega poročevalca), fotografij nima niti arhiv slovenskega parlamenta. Morda pa nam lahko bralci pomagajo najti kakšno fotografijo. Z veseljem jo bomo objavili.

Pri iskanju fotografskega in dokumentacijskega gradiva, ki priča o tej prireditvi, nam je na oni strani državne meje pomagal Mario Magajna, legenda reporterske fotografije med tržaškimi Slovenci. Tudi njemu ni uspelo odkriti nobene fotografije, pač pa nam je posredoval kopijo zapisa o festivalu, ki jo je objavil 'Primorski dnevnik' 10. oktobra 1950. leta. Njegov poročevalec ne skopari s pohvalami in vneseno dodaja:

"... posebno velik obisk festivala pa je bil zadnji dan, ko so na festival prihiteli množice delavnega kmečkega in delavskega ljudstva iz bližnje in daljne okolice in mesta. S tem je I. slovensko-hrvaški festival dosegel svoj namen: vzbudil je zanimanje za prosvetno dejavnost, saj je kultura prvi korak k svobodi in napredku."

Pač pa na dogodek spominjajo redki odtisi priložnostnega poštne žiga, ki ga je za zaključni dan festivala pripravila poštna uprava. Na Žabovici je bistrška pošta postavila paviljon in udeležencem proslave "na licu mesta" ponudila poštne usluge. Priložnostni poštni žig tega dne je bil poslastica za bistrške filateliste, ki so prav v tem letu (5. maja) ustanovili svoje filatelistično društvo. Društveni predsednik Saša Ličan je o dragoceni poštni posebnosti še posebej poučil mlade člane, ki so se priložnostnega žiga tudi najbolj veselili, saj so si ga odtisnili na vse svoje razpoložljive znamke, dopisnice in pisma. Očitno je pomagalo, zato vam danes, po 46 letih, prav iz te "zaloge" lahko predstavimo takratni priložnostni poštni žig, ki je prvi tovrstni žig v 175-letni preteklosti ilirskobistriške pošte moderne dobe!

Avtor zapisa se za prijazno pomoč pri zbiranju gradiva poleg omenjenim zahvaljuje tudi Savici Jeletić iz Opatije, Emilu Šuštarju in Dejanu Voničini iz Ljubljane.

Vojko Čeligoj

Ilirska Bistrica, 16. septembra 1947!

Z reševanjem tržaškega vprašanja, Slovenske Primorske in Istre so imeli zavezniški po drugi svetovni vojni veliko težavo, saj se je na tem majhnem prostoru križalo nešteto interesov. Oblikovanje SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMlja, ki naj bi ga začasno upravljali zavezniški (CONA A) in jugoslovanska vojska (CONA B) je bilo dogovorjeno na pariški mirovni konferenci v letu 1946. S podpisom mirovne pogodbe med Italijo in Jugoslavijo (10. februarja 1947), je po pravno uveljavljeni pogodbi 15. septembra 1947 večji del CONE B pripadel Jugoslaviji. Za naše kraje je bil to težko pričakovani trenutek.

Proslavljala je vsa Primorska. Veselje je kalila le misel, da te sreče in radosti ne more deliti skupaj s Slovenci na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji, ki so še ostali izven naših meja.

Že naslednji dan, 16. septembra 1947, je bilo v Ilirski Bistrici, podobno kot po vsej Primorski, izjemno slovesno. Del tega nepopisnega vzdušja nam predstavljajo tudi fotografije, ki jih je posnel fotografski mojster Vlastja Simončič na bistrškem glavnem trgu in današnji Cankarjevi ulici.

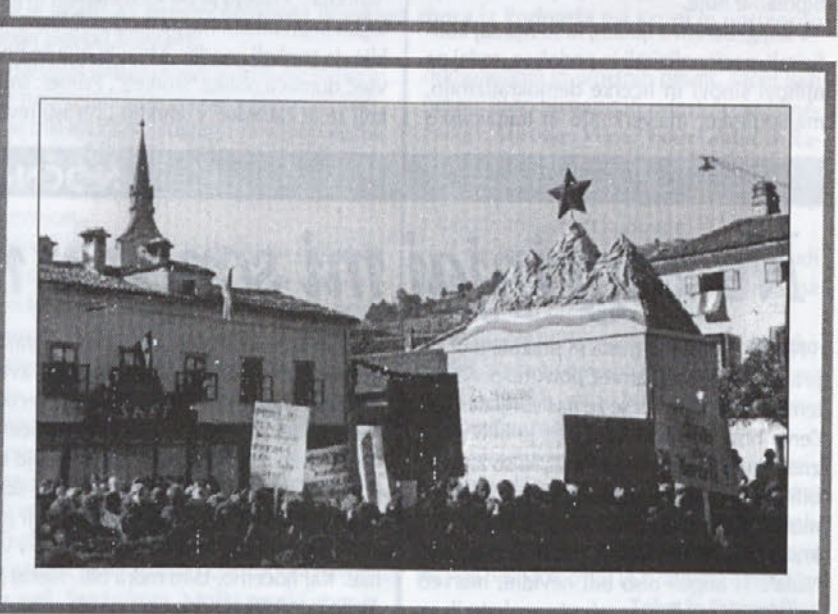
Fotografije nam je odstopil Muzej novejšje zgodovine v Ljubljani in so tokrat prvič objavljene.

Vojko Čeligoj

ODGOVOR

V letih pred drugo svetovno vojno sta imela fotografski atelje pri Severjevih v Trnovem brata Maks in Jakob Zirman iz Postojne.

Pravilen odgovor nam je prvi sporočil TONE KNAFELC iz Ilirske Bistrice.

NAGRADNO VPRAŠANJE

Pred petdesetimi leti, natančneje v februarju leta 1946, je bistrška mladina, združena v ZVEZI MLADINE JULIJSKE KRAJINE, začela izdajati mesečno glasilo.

Čeprav so izšle le štiri številke, velja to glasilo za PRVI DOMAČI ČASOPIS.

Tokrat bralce 'Snežnika' sprašujemo po imenu tega časopisa.

Enega izmed bralcev, ki nam bo do vključno 15. oktobra 1996 sporočil pravi odgovor, bomo izžrebali in bo nagrajen z enoletno naročnino na naš mesečnik.

KINOLOŠKI KOTIČEK

Vesti iz Kinološkega društva Ilirska Bistrica

Jesen je že na vratih in člani Kinološkega društva Ilirska Bistrica smo zopet v polnem delovnem tempu. Po prijetnih piknikih (tudi kinološkem) v poletnem času se pravzaprav, tako kot za učence in dijake, spodobijo, da tudi kinologi pričnemo s "šolo".

V prvih dneh septembra je tako pričela z delom "mala šola" novopečenih lastnikov mladih kužkov. Dobivamo se ob nedeljah dopoldne pri trnovskem nogometnem stadionu, kjer lastnike psov ali vodnike - kot jim pravimo v kinološkem žargonu - seznanjamo s prvimi skrivnostmi vzgoje psov, njihovo socializacijo med ljudmi v urbanem okolju ter med sovrstniki, s katerimi se občasno srečujejo na sprehodih, z osnovami higijene, prehrane in ne nazadnje tudi preventive in zdravljenja. Tečaj obiskuje 12 vodnikov z različnimi pasmami, od nemškega ovčarja do dalmatince, vodniki pa so odrasle osebe (moški in ženske), učenci iz osnovne šole ter dijaki. Psi so stari od treh do osmih mesecev, kar je še sprejemljivo obdobje za obiskovanje "male šole". V prvih mesecih življenja je namreč izredno pomembno, kakšne vzgoje bo deležen mlad pes, saj se v tem obdobju izgrajuje kot karakter, ki je lahko toleranten do drugih psov, ki ljudem zaupa in ni agresiven ali pa zaradi napačne vzgoje postane težko obvladljiv celo za lastnika in člane družine.

Ker si člani kinološkega društva želimo, da bi si čimveč ljudi pridobilo osnove kinološkega znanja za lastno izobraženost kot tudi za sposobnost vzgajanja psov, vabimo še ostale lastnike in lastnice mladih psov, da se nam pridružijo na naših srečanjih, ki bodo trajala vse tja do spomladi. Psi vseh pasem, z rodovnikom ali brez njega, so skupaj s svojimi lastniki dobrodošli na vseh naših srečanjih.

Vse informacije o poteku "pasje male šole", o vpisu, pogojih in ostalem dobite na tel. številki 41-310 (v večernem času). Osnovni pogoj pa je seveda ta, da imate kužka in voljo do druženja z nami.

V istem času posamezni člani društva pripravljajo svoje pse na zahtevnejše izpite za športne in službene pasme. Vsakodnevne priprave in treningi bodo potekali več kot dva meseca, saj je potrebno oddvojiti kar nekaj svojega prostega časa za delo s psom, da bi ga naučili zahtevanih spretnosti in obvladovanja posameznih znanj.

Na nagradno vprašanje iz julijske številke Snežnika smo dobili pravičen odgovor, ki ga je vedel **Jadran Pšić** iz Podgrada. Za nagrado je dobil celo dve poletni majici z znakom kinološkega društva.

Tudi tokrat vam zastavljamo nagradno vprašanje: **naštejte vsaj 3 pasemske vrste (skupine) psov!**

Prvi, ki bo poklical na zgoraj omenjeno telefonsko številko in bo seveda pravilno odgovoril, bo nagrajen (pravzaprav njegov kužka) s paketom hrane za psa, prejel pa bo tudi posebno nagrado, ki pa naj zaenkrat ostane še skrivnost.

Vso srečo in prirčen kinološki pozdrav vsem ljubiteljem kakršnihkoli psov, še posebej pa vsem bralcem Snežnika. (vš)

KNJIŽNI KVIZ

Izzrebana je bila Urška Konestabo

Med šestdesetimi splošnoizobraževalnimi knjižnicami v Sloveniji, ki so se že petič zaporedno udeležile mednarodnega knjižnega kviza - letos je imel naslov "Otroci za boljši svet" - je bila tudi Knjižnica Makse Samsa. Kviz je vključeval 12 leposlovnih in eno poučno knjigo.

Glavni namen kviza je, da pritegne otroke k branju knjig in iskanju informacij v knjižnicah. Osnovnošolci so do petka, 13. septembra, oddali kar 406 rešitev (lani 280). S finančno pomočjo vseh osnovnih šol v občini je knjižnica pripravila še posebne nagrade: prvih 200 reševalcev kviza bo obdarila z majicami, na katerih je odtisnena ilustracija knjižnega kviza, vsi ostali pa bodo prejeli kemične svinčnike.

Učenka 2. razreda OŠ A. Žnideršiča je iz zajetnega kupa prispelih rešitev izžrebala **Urško Konestabo**, učenka 8. razreda OŠ Rudija Mahnič - Brkinca Pregarje, ki se bo 7. oktobra udeležila zaključka knjižnega kviza v Ljubljani, kjer bo izžreban še predstavnik Slovenije. Lani je imel srečo **Peter Tomšič**, učenec OŠ T. Tomšiča Knežak, ki se je letošnje poletje udeležil mednarodnega bralnega tabora v Fiesi.

Knjižnica Makse Samsa je od 16. do 21. septembra organizirala tudi teden knjižnične vzgoje za ilirskobistriške osnovnošolce in ga združila s 17. septembrom, "dnevom zlatih knjig" oziroma datumom rojstva in smrti priljubljenega pisatelja **Franceta Bevka**.

MLADI IN GORE

Slovesno na Učki

V nedeljo, 15. septembra, je 1396 m visoka Učka znova doživela svoj veliki dan. Na njen vrh, ki predstavlja simbol cele Istre, se je povzpelo vsaj tisoč planincev iz vseh planinskih društev Kvarnerskega zaliva, Istre in otokov, prišli pa so tudi iz bolj oddaljenih krajev.

Planinci so z letošnjim srečanjem že trinajstič proslavili zgodovinske pazinske sklepe, s katerimi so Istrani 1943 sklenili, da se Istra z otoki priključi matični domovini Hrvaški.

Lep sončen dan, čudovit razgled po vsej Istri in kvarnerskih otokih, delu Julijcev in Dolomitov, slovesnost na Poklonu, izhodišču izleta, vse je prispevalo k enkratnemu doživetju vseh udeležencev. To je bila tudi priložnost, da se znova srečajo planinski prijatelji iz Zagreba, Pulja, Pazina, Reke in Gorskega kotarja, pa tudi planinci iz slovenskega zaledja Istre.

Tudi tokrat je slovenske planince zastopala stotnja planinskega podmladka iz ilirskobistriških osnovnih šol, saj so domači planinci že vrsto let najštevilčnejša planinska skupina na tej prireditvi. O tem pričajo tudi številne podeljene značke in diplome za večkratne obiske Učke, ki so jih prejeli ilirskobistriški planinci. Organizator te lepo uspele prireditve je bilo tudi letos marljivo Hrvaško planinarsko društvo "Kamenjak" z Reke.

Tekst in fotografija:
Vojko Čeligoj

SLIKOVNA KRIŽANKA

		RUSKI DIRIGENT	INDIKATIV	ALKEM	MASKE		
SEKS						KONCI POLOTO-KOV	
OZVEZDJE NA SEVERU							
AM. TENIS. IGRALKA SOMBOR							
SESTAVIL: M. M.	ITALIJ. VOJSKO-VODJA	EDEN OD MUSKETIRJEV	AM. IGRALKA HAWN DUMASOV MUSKETIR			OBREŽJE	PRIPIŠ FRANCESKO SKLADATELJI
FILMSKA ZVEZDA				ANGLEŠKO 7. IME SREDIŠČE VRTENJA		SOLI OLJNE KISLINE	
NAŠ GLASBENI ANSAMBEL						FILMSKI JUNAK M. IME	
ISLANDSKI SAHIST						ETIKETA RJAVOLASEC (POMANJ.)	
GLAVNO MESTO ITALIJE		SARAJEVO	POVABILO				RUDI ŠELIGO RIJEKA
BARON ZIGA			DROBLJENJE	PRITOK SAVE AMERIŠKI PISATELJ			POŠKODBA
GLASBENE SKUPINE					PASTIR OVAC	VALJEVO	PRITOK DONAVE
	RUSKI PISATELJ						JANIČARSKI POVELJNIK V ALŽIRIJI
	GORA V ARGENTINI						GL. MESTO NORVEŠKE
TEGA LETA				TONE ČUFAR NAŠA IN TUJA ČRKA		KEMIČNA SPOJINA MLADINSKA KNJIGA	SOSEDNJI CRKI
PUBLICISTKA IZ SEZANE							NATRIJ INDIJSKI HRAST
							PRITOK VOLGE

Ektoparaziti - zajedavci na koži in dlaki

Garje

Povzročitelj garjavosti pri psu je iz rodu *Sarcoptes*. Garjanci so manjši od enega milimetra in jih težko opazimo, saj parazitirajo v koži, kjer se hranijo z limfo in mladimi celicami epitela. Njihov razvoj poteka z nepopolno preobrazbo: jajčece, larva (ličinka), nimfa, adult (odrasel parazit) in traja dva do tri tedne. Larve imajo po tri pare nog, ostali razvojni stadiji pa po štiri pare.

Garjavost je zelo nalezljiva bolezen, v kakšni meri pa se bo pokazala, je odvisno tudi od prehrane, higienskih pogojev in odpornosti živali. Najpogostejše se širi pozimi. Živalim se najprej pojavijo znaki na robovih uhljev, na komolčnem in skočnem sklepu, prvi vidni znaki pa so rdečine na koži, nato nastanejo mehurčki, izpuščaji in kraste. Kot posledica teh sprememb nastanejo brezdlčna področja. Vse te spremembe povzročajo hud srbež, živali se praskajo, grizejo ter drgnejo ob različne predmete in tla, kar še dodatno poškoduje in rani kožo - vstopna vrata se tako odprejo tudi drugim bakterijam, zato lahko pride do še obsežnejših zagnojitev. Žival, ki ima takšne težave, je nervozna, neješča in lahko tudi shira. Njen videz je dokaj klavrn.

Med pasje garjavce spada tudi *Otodectes*, ki pa se pojavlja izključno za ušesi oziroma na notranji strani uhljev. Bolna žival otresa z glavo in se močno praska za ušesi. Danes so na tržišču prenekateri širokospetralni kontaktni insekticidi, s katerimi se garjavost uspešno zdravi. Dobrodošle so tudi tople razkužilne kopeli, razna hranilna olja in kreme, ki mehčajo spremenjeno kožo. Lastniki naj bodo pozorni na kakršnekoli spremembe, ki se utegnejo pojaviti na koži ali dlaki psov.

Bolhatost

Pri psu se pojavlja bolha *Ctenocephalodes canis*, ki se razvija prav tako kot garjavec, vendar na gostitelju živijo samo odrasle živali, ličinke se hranijo z odmrlimi epitelijskimi celicami in drugimi organskimi snovmi. Odrasli paraziti se hranijo s krvjo, brez hrane pa lahko živijo tudi eno leto. Njihov razvoj poteka samo pri temperaturi nad 10 °C, zato je največ primerov poleti in pri živalih, ki so v stanovanju. Zavedati se moramo, da bolhe, ko jih opazimo na psu, niso samo na njem, ampak povsod tam, kjer se zadržuje (v kotih in vogalih stanovanja, v gubah sedežnih garnitur, v režah in pokah). Zato je takrat, ko se spravimo na to nadlogo, pomembno predvsem to, da poleg psa temeljito obdelamo tudi njegov bivalni prostor. Če pes živi v stanovanju, moramo le-to temeljito očistiti in razkužiti z insekticidnimi pripravki, prav tako pasjo uto, ležišče ... Bolhe so zelo trdovratna nadloga ravno zaradi tega, ker lahko zelo dolgo preživijo brez hrane in skrite čakajo na ugodne pogoje za razvoj.

Drobnega in nepovabljenega gosta težko odkrijemo tudi ob redni negi, krtačenju in vzdrževanju higijene. Dovolj je, da zgrešimo le eno bolho, saj so sposobne zelo hitrega razmnoževanja. Pik bolhe žival občuti že po nekaj urah, pojavi se srbeč izpuščaj in rdečina. Mesta, na katerih se bolhe najpogostejše zadržujejo, so križ, koren repa, komolci in predeli za uhlji. Žival se praska, drgne, je nemirna in si rani kožo, kar lahko povzroči infekcijo večje površine kože. Če razgrnemo dlako, lahko ob njenem korenu najdemo bolhe ali pa njihove iztrebke. To je znak, da se moramo oskrbeti s kakršnimkoli insekticidnim pripravkom.

(Prihodnjič: Ušivost in dlakožeri ter klopi)
Matilda Škrli, dr. vet. med.

REŠITEV KRIŽANKE IZ AVGUSTOVSKÉ ŠTEVILKE ŠTEVILKE (vodoravno):

Amado • Kalla • trtar • Itaka • avenija • BB • Američ • Gruden • podhod • barikada • krotitev • gonič • AV • JE • Slivice • možakar • Tate • il • ar • ro • markacije • lik • Skopas • rak • INRI • apelativ • Goat • militarist • akvarel • Jimenez • Nol • Kne • AV • CGS.

**Občina
Ilirska Bistrica**

**Gozdno
Gospodarstvo
Postojna**

LESONIT D.D.

Lesno kemična industrija
6250 Ilirska Bistrica, Slovenija
Nikole Tesle 11, p.p. 49
Telefon: n.c. +386 (0) 67 41 241
Telex: 34 125 leson si
Telefax: +386 (0) 67 41 433, 41 547

**transport
terminal
ilirska bistrica**

**POLIURETANI
plama**

PIVKA
perutninski kombinat
Neverke 30
6256 KOŠANA

**CENJENE KUPCE VABIMO,
DA OBIŠČEJO DELIKATESO
IN AGROTRGOVINO NA KALU.**

ZA VAS IMAMO:

- široko paleto svežega in zamrznjenega piščančjega mesa
- izdelke iz perutninskega mesa
- konzumna jajca po izredno ugodni cenah
- vse vrste peletiranih krmil za živali
- dan stare piščance

Informacije po telefonu:

067/51-030 ali 067/55-810

**POSTANITE IN OSTANITE
NAŠI ZVESTI KUPCI!**

TRUDIMO SE, DA BI PROIZVODNJA MESA
ČIMPREJ STEKLA V NAŠI PRENOVLJENI
KLAVNICI, DA BO PONUDBA ŠE PESTREJŠA
IN KVALITETNEJŠA.

BODITE Z NAMI IN USPELO NAM BO!

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 6250 Ilirska Bistrica
telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

**KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7**

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

TORIS

Vojkov drevored 14, 6250 Ilirska Bistrica

Najem in prodaja prostorov za:

- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

IRBIS

IRBIS d.o.o.
KOSEZE 32C
6250 ILIRSKA BISTRICA
TEL/FAX: +386 (0)67/41-082

... VSE ZA ČISTEJŠE OKOLJE

Poleg proizvodnje čistilnih sredstev in oskrbe
z artikli za osebno in splošno higieno nudimo
usluge čiščenja vseh vrst talnih oblog

URNIK

**VSAK DAN 7 - 14
PRVA SOBOTA V MESECU 8 - 12**

BESS

**TRGOVINA Z
GRADBENIM MATERIALOM**

PODBEŽE 39 - ZALČI
6250 ILIRSKA BISTRICA
tel. 067/82-402, fax. 067/81-285

TRGOVINA "BOŠTO"

BAZOVIŠKA 4a
6250 ILIRSKA BISTRICA
tel. 067/42-123

Cankarjeva 24, 6250 ILIRSKA BISTRICA

**primorje
ajdovščina**

ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM NUDIMO:

- vse vrste gradbenih in mizarskih storitev, asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste betonov, pesek, mivko in vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre in opažni material.

COMMERCE
GRAFIČNE STORITVE IN TRGOVINA d.o.o.
6250 Ilirska Bistrica

GRAFIČNI ATELJE

UREDNIŠTVO ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

PAPIRNIKA - LINEA ART
Bazoviška 19
tel/fax. 067/42-077

PUR PLATEX

d.o.o.

Gradišče 51
6243 OBROV
Telefon: 066/88-016
Telefax: 066/88-033

PE PODGRAD

Podgrad 110

6244 PODGRAD

Telefon: 067/85-031, 85-210

KLIMATSKE NAPRAVE

**Z NAŠIMI NAPRAVAMI
SI SKOZI VSE LETO
ZGOTOVITE IDEALNO KLIMO
V VAŠEM BIVALNEM
ALI DELOVNEM PROSTORU.**

ZASTOPA:

OSCAR

SERVIS GOSPODINJSKIH APARATOV

OSKAR SAMSA s.p.
Malstrova 17, 6250 ILIRSKA BISTRICA
TELEFON: 067/41-101

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	80.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	40.000 SIT
3. četrtina strani	14 x 17 cm	20.000 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	10.000 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	5.000 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi
in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo
ceno po dogovoru.

Pokličite: "GA commerce",
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel.: 067/81-297, fax: 067/41-124

Snežnik

UREDNIŠTVO

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 40

NAROČILNICA

ime

priimek

se naročam na časopis SNEŽNIK.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

podpis: _____

BALINANJE

BK 'Lesonit' z novim pokroviteljem v letu 1997

Uprava BK 'Lesonit' iz Kuteževega si je s podpisom sponzorske pogodbe za leto 1997 zagotovila materialno osnovo za nemoten potek tekmovanja v najvišjem rangu slovenskih balinarjev.

Klub v največji meri izpolnjuje cilj, ki si ga je zadal za letošnjo sezono, to pa je nastop v play offu nacionalne superlige. Pred zadnjim krogom, ki se igra v Zabičah 28. septembra, si je že zagotovil mesto med štirimi udeleženci zaključka prvenstva.

V vodstvu kluba poudarjajo, da v nasprotju z njihovimi rezultati nimajo urejenih odnosov z glavnim sponzorjem. Kritika leti

predvsem na predsednika uprave Lesonita Marka Černetiča, ki da za sodelovanje s klubom nima dovolj posluha.

Uprava kluba se je zato že nekaj časa dogovarjala z novim generalnim pokroviteljem. 20. septembra 1996 je z ilirskobistriškim podjetjem TIB Terminal podpisala novo in zelo ugodno pogodbo za naslednjo sezono.

KOŠARKA

Poletna košarkarska liga 1996

V poletni košarkarski ligi je osem ekip odigralo vseh sedem krogov. Organizator Športna zveza Ilirska Bistrica in izvajalec Košarkarski klub Ilirska Bistrica sta v soboto, 14. septembra, po zadnji tekmi podelila pokale trem najboljšim ekipam v športnem parku Nade Žagar.

Tudi tokrat je bilo napeto, saj je bil zmagovalec znan šele po zadnji odigrani tekmi. To potrjuje tudi lestvica in kar trije primeri, v katerih je o končni uvrstitvi odločalo medsebojno srečanje dveh ekip.

Športna zveza in košarkarski klub si bosta ponovno prizadevala organizirati zimsko rekreativno košarkarsko ligo. Izvedba pa je vprašljiva predvsem zaradi visokih stroškov najema športne dvorane OŠ A. Žnideršiča.

POLETNA KOŠARKARSKA LIGA
Končna lestvica po 7. krogu

1. KLUB ŠTUDENTOV	+ 91	13
2. KOČANIJA	+ 43	13
3. TRNOVO	+ 13	11
4. ŠPORT BAR	+ 46	11
5. VELIKA BUKOVICA	+ 8	10
6. HO	- 46	9
7. PALETE	- 90	9
8. 79 + -	- 59	8

Opomba: v primeru enakega števila točk dveh ekip je za določitev boljše uvrstitve odločalo njuno medsebojno srečanje.

Klub študentov, zmagovalna ekipa letošnje poletne košarkarske lige

ŠOLSKI ŠPORT/ATLETIKA

Osnovnošolci na regijskem ekipnem prvenstvu

Na atletskem stadionu v Postojni je v petek, 20. septembra, potekalo kvalifikacijsko področno prvenstvo v atletiki za ekipe osnovnih šol. V izjemno neugodnih vremenskih pogojih so imeli nastopajoči precejšnje težave, tako da doseženi rezultati niso pravi odraz njihovih sposobnosti. Vprašanje je, v kolikšni meri bodo ti pogoji vplivali na možnosti za uvrstitev v finale oziroma med 15 najboljših osnovnošolskih ekip. Lansko leto se je učencem OŠ D. Ketteja ta cilj izmaknil le za malenkost.

Rezultati tekmovanja za dekleta (nastopilo je sedem ekip): 1. OŠ I. Cankar Vrhnika (13395 točk), 2. OŠ I. Korošec Borovnica (12730), 3. OŠ D. Ketteja Ilirska Bistrica (12080). Zelo okrnjena ekipa deklet OŠ A. Žnideršiča (5438), se je uvrstila na zadnje mesto.

Posamezno so se najbolje odrezale naslednje naše učence: finale 60 m - 3. mesto Lea Kljun, 4. mesto Špela Muha (obe OŠ D. Ketteja); 300 m - 5. mesto Nataša Mršnik (OŠ A. Žnideršiča); 7. mesto Anja Kirn (OŠ D. Ketteja); 4 x 100 m - 2. mesto OŠ D. Ketteja; daljina - 1. mesto Vesna Boštjančič (OŠ D. Ketteja); višina - 4. mesto Mateja Možina (OŠ D. Ketteja); krogla - 5. mesto Nataša Grlj (OŠ D. Ketteja).

Rezultati dečkov (nastopilo je osem ekip): 1. OŠ I. Cankar Vrhnika (14163), 2. OŠ 8. talcev Logatec (14162), 5. OŠ D. Ketteja Ilirska Bistrica (13291), nepopolna ekipa OŠ A. Žnideršiča (9838) Ilirska Bistrica je zasedla osmo mesto.

Najboljši posamezniki iz Ilirske Bistrice med dečki: finale 60 m - 2. mesto Tomaž Čendak, 6. mesto Matej Gulja (oba OŠ D. Ketteja); 1000 m - 2. mesto Simon Sedmak (OŠ A. Žnideršiča), 7. mesto Dejan Tomič (OŠ D. Ketteja); 4 x 100 m - 1. mesto OŠ D. Ketteja; višina - 5. mesto Andrej Primc (OŠ A. Žnideršiča); žogica - 3. mesto Dejan Juršinič (OŠ D. Ketteja). Z. Debevc

LOKOSTRELSTVO

Državni naslovi v Il. Bistrico

Lokostrelci LK Ilirska Bistrica smo imeli na mladinskem državnem prvenstvu v disciplini ARROWHEAD, ki je bilo v Škofji Loki 14. septembra 1996 obilo uspeha. Domov smo se vrnili z dvema državnima naslovoma.

Državna prvaka sta postala Nejc Belušič v kategoriji dečki olimpijski slog in Urška Hrvatini v kategoriji deklice instinktivno, viceprvaka pa v kategoriji dečki instinktivno

in Maja Štefančič med deklicami v kategoriji compound. Tretja mesta so osvojili: Tomaž Rojc, Dunja Štemberger, Boštjan Kaluža, Luka Valenčič in Martin Hrvatini.

V Postojni pa je bilo v nedeljo, 22. septembra 1996, odprto prvenstvo v disciplini 900 KROGOV za mladince in veterane, na katerem smo dominirali Bistričani, saj na takšni tekmi ni vplivov domačega terena. Državni prvaki za leto 1996 so postali: Aljaž Simonič (dečki compound), Jan Šuštar (dečki compound), Urška Hrvatini (deklice instinktivno) in Nejc Belušič (dečki olimpijski slog). Tretja mesta so si pristreljali Igor Rudež, Tomaž Rojc in Dunja Štemberger.

Obe tekmi sta šteli tudi za Slovenski pokal 96, prav v tem tekmovanju pa smo se bistriški lokostrelci krepko utrdili na vrhu razpredelnice. Do konca tekmovanja za slovenski pokal nas čakata še dve tekmi, nato pa bomo z nestrpnostjo pričakovali razglasitev rezultatov. Upamo si trditi, da se bomo povzpeli na sam vrh slovenskega lokostrelstva.

Vse ljubitelje lokostrelstva vabimo na ogled 5. odprtega državnega prvenstva Slovenije, ki se bo pričelo v soboto, 12. oktobra, pri OŠ A. Žnideršiča v Ilirski Bistrici. Ob

9.30 bo otvoritev, tekmovanje na neznane razdalje pa se bo začelo pol ure kasneje. V nedeljo, 13. oktobra, se bo tekmovanje nadaljevalo ob 10. uri, zaključilo pa ob 17. uri s svečano razglasitvijo zmagovalcev.

Na tem tekmovanju pričakujemo udeležbo najboljših lokostrelcev iz Slovenije, Italije, Avstrije in Hrvaške. Medalje in pokale bodo podelili naši olimpijci Samo Medved, Peter Koprivnikar in Matej Krumpeštar.

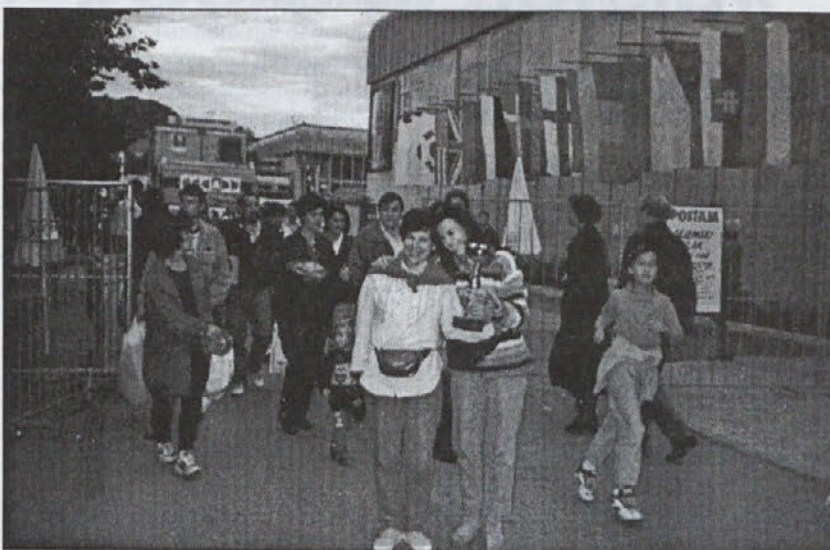
Lep lokostrelski pozdrav "VSE V ZLATO".
Igor Šuštar

MALI NOGOMET

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU 96/97
Lestvica po 3. krogu

1. EURO MB	3	3	0	0	21 : 7	9
2. SROVI NJOKI	2	2	0	0	11 : 5	6
3. KOČANIJA	3	2	0	1	15 : 8	6
4. KAŽOT	3	2	0	1	8 : 10	6
5. KOLAR	3	1	0	2	12 : 17	3
6. KOSEZE	3	1	0	2	7 : 12	3
7. VETERANI	2	0	0	2	3 : 10	0
8. BRKINI	3	0	0	3	6 : 14	0

OBRITNIKI NA ŠPORTNIH IGRAH

Eden izmed pokalov MOS 96 tudi v Il. Bistrico

V soboto, 14. septembra 1996, so se bistriški športniki prvič udeležili športnih iger obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev za Pokal MOS 96, ki so že osemnajstič potekale v okviru 29. MEDNARODNEGA OBRITNEGA SEJMA v Celju. Istega dne je bila organizirana tudi strokovna ekskurzija z nekaj manj kot petdeset udeleženci, tako da je bilo poskrbljeno tudi za navijače. Bistriški obrtniki in pri njih zaposleni delavci so se izkazali, saj sta se Jelka Šenkinc (na fotografiji levo) in Nives Negro vrnili s pokalom za osvojeno 2. mesto v pikadu za ženske.

ROKOMET

Dekleta v Il. slovenski rokometni ligi - zahod

Po nekaj letih vadbe osnovnošolk v rokometnem krožku, je letos dozorela želja tudi po sodelovanju deklet v ligaških tekmovanjih. V okrilju Rokometnega kluba Il. Bistrica je skupina športnih delavcev pripravila osnovne pogoje za delovanje kluba in seveda tudi ekipo deklet, ki se je vključila v tekmovanje Il. slovenske rokometne lige - zahod. Poleg članske ekipe bo rokometni klub v okviru iste lige za starejše deklice (do 14 let) zastopala mlajša ekipa.

Zelo mlada članska ekipa deklet (stare so od 16 do 20 let) šteje že 23 tekmovalk, vadijo pa pod nadzorom Steva Grubiča že od lanskega leta. K vadbi je pristopilo tudi precej osnovnošolk, ki jih vodi trener Zoran Božič.

Sobota, 21. septembra, je za bistriški ženski rokomet prelomni datum, saj so članice nastopile na prvi uradni tekmi v sezoni 96/97. Sam rezultat 8 : 37 v korist B ekipe Robit Olimpije niti ni presenečenje ob dejstvu, da v drugi ligi nastopajo kar tri B ekipe klubov, ki nastopajo v prvi ligi. Predvsem pa je razlika v letih oziroma stažu treninga teh igralok, s katerimi se bodo mlade Bistričanke težko primerjale.

Dan poprej so Bistričanke odigrale trening tekmo z zamejsko ekipo Zgonik. Po začetni tremi so domače igralke vzpostavile ravnotežje, končni rezultat 14 : 18 pa odraža napredek v igri domačink, še posebej če upoštevamo dejstvo, da so zamejke na prejšnjih tekmah zmagovale z visoko razliko. V ekipi RK Il. Bistrica je nastopilo vseh 35 registriranih igralok (članic in starejših deklic).

Ob uspešnem zagonu kluba in veselju do dela pa lahko od njih pričakujemo kaj več šele v naslednjih letih. V veliko pomoč, tako moralno kot finančno, pa jim je lahko bistriško občinstvo na tekmah v športni dvorani. Tja jih RK Il. Bistrica vabi še 5. oktobra, ko se bodo domače rokometnice pomerile z ekipo ŽRK Šešir iz Škofje Loke in 19. oktobra, ko bo njihov nasprotnik RK Mlinotest B iz Ajdovščine. Tekme se bodo začele ob 18. uri.

Z. Debevc

REKREACIJA/ODBOJKA

Liga v odbojki za ženske

Športna zveza Ilirska Bistrica razpisuje v okviru meseca športa tekmovanje v odbojki za ženske (absolutna kategorija). Skupaj z izvajalci tekmovanja se predvideva ligaški (eno ali dvokrožni) sistem tekmovanja. Tekme se bodo igrale na dva dobljena niza, pravila tekmovanja in igre pa bodo prirejena rekreativnemu znanju igralok.

Tekmovanje bomo organizirali v Športni dvorani OŠ A. Žnideršiča v sobotah popoldne ali med tednom v telovadnici OŠ D. Ketteja. Izbrba bo odvisna od števila prijavljenih ekip in predvsem od cene za najem objektov, ki bo pogojevala tudi višino prijavnine. Organizacijske stroške bomo delno krili iz programa Športne zveze Ilirska Bistrica.

Ekipa se lahko prijavi do četrtega, 3. oktobra, na naslov: Športna zveza Ilirska Bistrica, Bazoviška ulica 26, tel./fax: 81-177 (81-250). Na tem naslovu dobite tudi dodatne informacije.

Žrebanje in dogovor ekip bo v četrtek, 3. oktobra, ob 18. uri v večnamenskem prostoru OŠ A. Žnideršiča.

Z. Debevc

BALINANJE

Ivan Urh državni prvak

Balinarski klub 'Tela' Milje je v nedeljo, 1. septembra, na Miljah pri Kranju organiziral DRŽAVNO PRVENSTVO V NATANČNEM IZBIJANJU za leto 1996. V konkurenci najboljših posameznikov (24) iz vse Slovenije, je nastopil tudi Ivan Urh, član Balinarskega kluba 'Lesonit' iz Kuteževega. Udeležbo na državnem prvenstvu si je izbral sredi avgusta na kvalifikacijah v Postojni, kjer je osvojil 1. mesto.

Ivan Urh je po mnenju mnogih naslov državnega prvaka v natančnem izbijanju osvojil nepričakovano, saj je državnega reprezentanta Gregorja Severja premagal šele po dodatnem izbijanju z izidom 14 : 11. V rednem delu tekovanja sta oba zbrala enako število točk - 111, očitno pa je imel Ivan bolj precizno roko v dodatni seriji.

Za poznavalce balinarskih razmer pa ta naslov ni presenečenje, saj gre Ivanu odlično tudi v prvenstvu najmočnejše slovenske lige, kjer nastopa v hitrostnem izbijanju. Prav v tej disciplini je na lanskem državnem prvenstvu osvojil 3. mesto.

Kot letošnji državni prvak si je pridobil naziv športnika državnega razreda.

BK 'Lesonit' v playoffu

Balinarji BK 'Lesonit' so 21. in 22. septembra odigrali 16. in 17. krog Super lige. Izkupiček je bil popoln, tako da je moštvo iz Kuteževega s sobotno zmago v Zabičah proti BK 'Polje' (14 : 8) in v nedeljo proti BK 'Balinček' v gosteh (9 : 13) že dejansko na končnem 3. mestu ligaškega tekovanja.

Neglede na izid zadnjega kroga bodo balinarji iz Kuteževega startali s 3. mesta v playoffu. Njihov nasprotnik bo po vsej verjetnosti BK 'Polje', drugouvrščen klub na lestvici.

Prva tekma 1. kroga playoffa bo v sredo, 9. oktobra, v Zabičah, druga pa v soboto, 12. oktobra, v Ljubljani. Eventualna

tretja tekma bo že naslednji dan v gosteh.

Sredstva javnega obveščanja poudarjajo zlasti odlično igro Ivana Urha, ki je blestel v natančnem izbijanju z zadetimi 44 točkami. S tem je samo potrdil zaslužen naslov letošnjega državnega prvaka v tej disciplini.

Z. Debevc

STRELSTVO - TRAP

Andraž Lipolt drugi na članskem državnem prvenstvu

Najboljši slovenski strelci na glinaste golobe so se 31. avgusta in 1. septembra 1996 pomerili za letošnje naslove državnih prvakov v posamični in ekipni konkurenci. Tekmovanje je potekalo na strelišču SD 'Štefan Kovač' v Rakičanu pri Murski Soboti.

Bistriški klub je v posamični konkurenci (tekmovalo je 22 strelcev) zastopal Andraž Lipolt. Po letošnji ne najbolj uspešni sezoni se je tokrat izkazal z odličnim streljanjem, saj je po sobotnih treh serijah za prvouvrščenim Jankom Ravnjakom iz Radelj ob Dravi zaostajal le za en zadetek. Drugi dan so strelci najprej opravili dve seriji, tako da se je Andraž po seštevku vseh petih serij (21, 22, 23, 23, 21) sicer izenačil z Ravnjakom, v dodatni finalni seriji šestih najboljših pa se je izkazal Boštjan Maček, ki je Andraža ujel. Članski državni prvak je bil znan šele po razstreljevanju ali tako imenovanem 'shot offu', v katerem je bil boljši Boštjan,

ki je na koncu zmagal z istim številom zadetkov (130).

Andraž Lipolt je tako na 5. državnem prvenstvu v streljanju na glinaste golobe s precej smole postal slovenski viceprvak v posamični konkurenci. Podobno se je zgodilo tudi Ravnjaku, vodilnem do 5. serije, ki je na koncu osvojil šele 6. mesto.

Trap klub Ilirska Bistrica letos ni nastopil v ekipnem delu tekovanja zaradi tega, ker ima na razpolago le dva kvalitetna strelca (Lipolt, Rolih). Tamara Matko zaradi nastopa na mladinskem državnem prvenstvu ni smela tekmovali v članski konkurenci!

Z. Debevc

Zmaga na 1. pozivnem turnirju

14. in 15. septembra 1996 je SD 'Svoboda' v Kazljah organizirala 1. pozivni turnir za sestavo slovenske članske in mladinske reprezentance. Med 20 člani sta nastopila tudi Bistričana Andraž Lipolt in Sandi Rolih, v mladinski konkurenci pa Tamara Matko.

Po dvodnevem tekovanju se je Andraž Lipolt, ki je očitno v zelo dobri formi, z zadetimi 129 golobi uvrstil na 1. mesto. Po petih serijah si je s 110 golobi sicer delil najvišje mesto s Tomažem Končanom, ki je v finalni seriji streljal nekoliko slabše in končal na tretjem mestu. Tudi Andraž je v finalni seriji streljal slabše (19), vendar je bil klub temu za dva goloba boljši od drugouvrščenega. Sandi Rolih se je odrezal solidno, saj je po petih serijah zadel 99 golobov in se uvrstil na 9. mesto.

V mladinski konkurenci (tekmovali so štirje strelci in dve strelki) Tamari Matko ni šlo vse po načrtu. Vseh pet serij je streljala precej pod svojimi sposobnostmi, še posebej v finalni seriji, v kateri je zadel 8 golobov, tako da jo je premagala tudi druga mladinka Jasmina Maček. Med mladinci je zmagal Dejan Gomboc (SD 'Štefan Kovač' Murska

Sobota), ki bi se z doseženim rezultatom v absolutni konkurenci uvrstil na 4. mesto.

Z. Debevc

Snežnik

Naslov uredništva:
Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica,
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

Ustanovitelj: Borislav Zelnjurovič

Izdajatelj: 'GA Commerce', Bazoviška 40

Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zelnjurovič

Uredniški odbor: Dimitrij Bonano,
Vojko Čeligoj, Zdravko Debevc, Frano Gombač,
Ivko Špetič (predsednik)
Urednik, novinar in lektor: Branko Zidarič
Urednik športne strani: Zdravko Debevc
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Tisk: 'GA commerce' Ilirska Bistrica
Naklada: 1600 izvodov

KONJENIŠTVO - ENDURANCE

Na 1. državnem prvenstvu se je izkazal Miha Dekleva

Turistična kmetija Sonje in Franca Jelušiča iz Slop pri Kozini je 7. septembra organizirala eno izmed predvidenih devetih tekem za SLOVENSKI POKAL 1996, skupaj z nedeljskim tekmovalcem pa še I. DRŽAVNO PRVENSTVO V ENDURANCEU. V zahtevnem preizkusu vzdržljivosti konjev in jezdecev z le navidez kompliciranimi pravili se je na sobotno pokalno tekmo prijavilo 18 tekmovalcev, od katerih so le trije izpadli. V nedeljo je na državnem prvenstvu nastopilo 15, uvrstilo pa se je 9 tekmovalcev. Med njimi je bil tudi 15-letni gimnazijec Miha Dekleva s konjem Bliskom, član pred kratkim ustanovljenega Konjeniškega društva 'Snežnik' iz Ilirske Bistrice. Miha se je letos vključno z državnim prvenstvom udeležil 5 tekem; 25. avgusta je bil v Zagorju ob Savi peti, največji uspeh pa je dosegel prav v Slopah z dvema drugima mestoma.

Sobotna tekma za slovenski pokal je bila letos že sedma po vrsti in je skupaj z nedeljsko štela za I. državno prvenstvo. Tekmovalci so prvi dan opravili dva kroga v skupni dolžini 50 kilometrov. Drugi dan so morali isto razdaljo prejahati znova. Pomembno pravilo pri vsakem opravljenem krogu (25 kilometrov) je bilo to, da so morali konji po prihodu v cilj čez 30 minut dobiti veterinarski O. K., kar je pomenilo, da so sposobni za nadaljnje tekmovalje. Smisel tega napornega tekovanja je ta, da se konja do konca tekovanja ne preobremenijo. Dodatno pravilo je določalo, da drugi dan lahko nastopijo samo konji, ki niso kazali znakov poškodb ali preutrujenosti.

Miha je začel nastopati na tekmah slovenskega pokala šele letos, saj se s konjeništvom ukvarja šele pet mesecev. Sprva je nastopal z Rifom, zadnje tekme pa so pokazale, da je petletni konj Blisk nadvse primeren za tovrstne vzdržljivostne preizkušnje in da se lahko kosa z najboljšimi

v tej disciplini. Miha je v Slopah dosegel odlična rezultata. Na sobotni tekmi za slovenski pokal je bil eden izmed petnajstih tekmovalcev (trije so izpadli zaradi poškodb ali preutrujenosti konjev), ki so brez težav opravili s 50-kilometrsko progo, čeprav so hranili moči za naslednji tekmovalni dan.

Miha Dekleva prejema priznanje za doseženo 2. mesto na I. državnem prvenstvu v enduranceu.

KOŠARKA

Prve tekme KK Ilirska Bistrica

Mladi košarkarji nedavno obnovljenega Košarkarskega kluba Ilirska Bistrica so z veliko resnosti in volje začeli s treningi, ki jih vodi Mitja Muha. Dvakrat tedensko vadijo v Športni dvorani OŠ A. Žnidaršiča, enkrat pa v Ljubljani, saj je včina igralcev iz študentskih vrst.

Čeprav so ilirskobistriški igralci v nekaj tekmah okusili same poraze, je treba povedati, da so vse tekme igrali proti realno močnejšim nasprotnikom. Po mnogih letih so igrali prvo uradno tekmo v okviru 1. kroga košarkarskega pokala Slovenije doma (7. septembra) proti ekipi Postojna mladi. Zmaga Postojnčanov z rezultatom 61 : 74 niti ni bila tako prepričljiva, saj so gostje trenutno člani B slovenske lige.

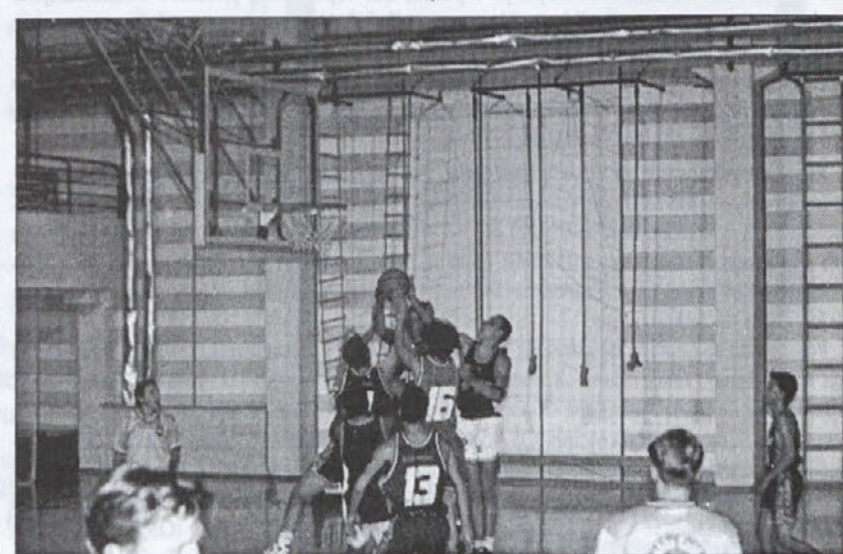
Naslednjo, tokrat prijateljsko tekmo so Bistričani igrali proti B ligašu Cerknica in prepričljivo izgubili z rezultatom 72 : 51. Podobna razlika se je pokazala tudi na prijateljski tekmi v zamejstvu (sreda, 18. septembra), kjer so igrali z ekipo Kontovela, članom italijanske C lige.

Igralce in vodstvo kluba čaka do 12. oktobra, ko se bo začelo prvenstvo D skupine Slovenske članske košarkarske lige zahod - v 1. krogu bodo igrali v Idriji - še precej dela in uigravanja, če hočejo iztržiti kakšno zmago. Med ostalim so že povečali število in intenzivnost treningov, pri kondicijskem delu pa jim pomaga tudi Robert Glavaš.

Poleg dela s člansko ekipo se name-rava vodstvo kluba ukvarjati tudi z ilir-

skobistriškimi osnovnošolci. Dečke iz 5. in 6. razreda bo vodil Mitja Muha, potekajo pa še razgovori glede organizacije dela z dečki iz 7. in 8. razreda. Košarkarski klub Ilirska Bistrica pripravlja razpis za osnovne šole in upa na primeren odziv učencev in staršev.

Z. Debevc

V 1. krogu tekovanja za slovenski pokal so bili po pričakovanju boljši Postojnčani

V nedeljo se je po opravljeni poti iste dolžine izkazala izkušena Urška Okorn iz Kotečevja na konju Merilu, ki si je že v 3. krogu priredila občutno prednost pred vsemi ostalimi, saj je moral zaradi preutrujenosti konja Roxyja odstopiti tudi do tedaj vodilni Branko Maglica iz Golca. Miha Dekleva je uspel s taktično ježo zadržati 2. mesto tudi v skupnem seštevku, tako da je postal slovenski podprvak za leto 1996 v najmlajši konjeniški disciplini. Tretji je bil Dušan Vončina iz Kopra na konju Bakhu.

Miha Dekleva je po relativno kratki tekmovalni karieri že dosegel upoštevanja vredne rezultate. Z nadaljnjim strokovnim delom in razmahom konjeništvu pri nas pa si od njega lahko obetamo podobnih uvrstitev že v bližnji prihodnosti, saj sta do konca koledarskega leta na programu Konjeniške zveze Slovenije še dve pokalni tekmi v Jezerini pri Obrovu in v Lipici.

Z. Debevc

Ustanovili so konjeniško društvo

Okoli 20 lastnikov in ljubiteljev konj iz ilirskobistriške in pivske občine je 5. septembra ustanovilo Konjeniško društvo 'Snežnik'.

Njegovi člani bodo največ pozornosti posvečali vzreji in negi konj ter sodelovanju na najrazličnejših prireditvah (pust, vizita, žegnanje konj v Harijah) in konjeniških tekmovalnih. Volje do dela jim ne manjka, saj so že sredi septembra organizirali pohod s konji na Slavnik, nadaljevali pa bodo tudi z vzponom na Snežnik.

V Sloveniji že vrsto let poteka več konjeniških tekmovalj (preskakovanje ovir, dresurno jahanje, kasaške dirke itd.), večina članov Konjeniškega društva 'Snežnik' pa se ogreva za endurance. Čeprav se zavedajo, da je organizacija tovrstne tekme zelo zahtevna, jo nameravajo prihodnje leto organizirati tudi v Ilirski Bistrici. Ker člani za udeležbo na tekmovalnih potrebujejo licence, se bo društvo včlanilo v Konjeniško zvezo Slovenije in Športno zvezo Ilirska Bistrica.

V naslednjih številkah Snežnika bomo objavljali prispevek Dimitrija Grlja, ki je nekakšna kronika te športne panoge v naši občini. Ker avtor na podlagi arhiva KK 'Lesonit' besedilo še dopolnjuje, prosimo vse bralce, ki imajo doma kakršnekoli stare dokumente, posebej pa fotografije, da nam jih začasno odstopijo za morebitno objavo. Dokumente lahko dostavite Dimitriju Grlju, Prešernova 40, 6250 Ilirska Bistrica, tel.: 067/42-415 ali Športni zvezi IL Bistrica, Bazoviška 26, tel./fax: 067/81-177 (81-250).